Beogradske Novine

Izlazi:
dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:
U Beogradu i u krajevima zaposednutim od c. i kr. čete po ceni od . . . . 8 helera
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po ceni od . . . . . 10 helera
Izvan ovog područja po ceni od . . . . 12 helera

Mesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zaposednutim od c. i kr. čete za bojnu i etapnu poštu . . K. 2·—
U Beogradu sa dostavom u kuću . . . . K. 2·50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji u iznosu od . . . . . K. 2·60
U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije K. 3·—
U inostranstvu . . . . . K. 4·50

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 36. BEOGRAD, srijeda 7. februara 1917. Godina III.

RATNI IZVJEŠTAJI

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 6. februara.

Istočno bojište

Sjeveroistočno od Kirlibabe su upala odjeljenja poljskog lovačkog bataljuna br. 26 u neprijateljski glavni položaj, ubila 20 Rusa i zatrpala neprijateljske rovove. Kod Comanesci je jedan neprijateljski lovački letač vazdušnom borbom primoran da se spusti na zemlju.

Talijansko i jugoistočno bojište:
Stanje je nepromijenjeno.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Maska je pala.

Sjedinjene Američke Države najzad su odbacile licemjernu masku miroljubivosti i otvoreno su se prikazale onim, što su u stvari već odavno bile — neprijateljem središnjih vlasti. Osvedočena je istina da je g. Wilsonu davno već mnogo više stalo do zajedničkih trgovačko-spekulantskih ideala anglosaksonske plutokracije nego li do brzog okončanja strašnoga svjetskoga rata. Da je on htio, u njegovoj bi moći bilo da odmah od početka zabrani prekomjerno snabdjevanje sporazumnih sila ratnim materijalom iz Sjedinjenih Država. Da je on to učinio, ovaj bi rat već davno zio završen i ko zna, je li bi se u tome slučaju Italija odlučila da pristupi sporazumu. Ali g. Wilson nije htio ni prstom da makne, i to za to, što je od početka rata pobjeda, — izuzev neuspjeha, do kojih je ovdje-ondje dolazilo, — bila na strani središnjih vlasti, a konačni njihov triumf opet nije se slagao sa namjerama predsjednika Sjedinjenih Država. Wilson je dakle učinio sve što je mogao, da samo što više potpomogne i osnaži sporazumne države. U tom radu on se nije obazirao ni na privredu vlastite zemlje, jer je za ljubav proizvodjača ratnog materijala štetio druge grane industrije. Memoiri čuvenog američkog generala Granta jasno kazuju, da sjeverne medju Američkim Sjedinjenim Državama nikada ne bi pobijedile u velikom gradjanskom ratu (1861.—1865.) bez požrtvovnog patriotizma američkih gradjana njemačke narodnosti, ali ta činjenica nije smetala predsjedniku Wilsonu, — koji je po svojoj struci profesor povijesti, — da američke gradjane njemačke narodnosti podrugljivo nazove „Amerikancima sa vezicom", zbog vezice u nazivu „Deutsch-Amerikaner", njemački Amerikanci, kako se na njemačkom obično nazivaju američki gradjani njemačkog porijekla. A kada su središnje vlasti još prije dvije godine objavljivanjem bezobzirnog podmorničkog rata htjele da skrhaju vrat Engleskoj, te da time što prije okončaju rat, opet ih je omeo isti taj predsjednik Sjedinjenih Američkih Država.

Samo naivne duše, kao što je najveći frazer medju njemačkim socijaldemokratima, Scheidemann, mogle su sumnjati u očevidnu ičnienicu, da washingtonska „Bijela kuća" i englesko ministarstvo spoljnih poslova u Londonu ne kroje zajednički kapu. Zar se čovjeku samim sobom ne nameće saznanje, da je cio predlog za mir g. Wilsona bio samo manevar u korist sila sporazuma, koje su se već nalazile u vrlo nezgodnom položaju. Ovim je predlogom Wilson išao na to da ili toliko zbuni središnje vlasti, da one u prkos svoga sjajnog vojničkog položaja pristanu na mir, kakav želi Amerika, ili pak, što je vjerovatnije, polazio je sa pretpostavke, da će sporazum odbiti predlog i time najerati središnje vlasti, da se late pooštrenog podmorničkog rata, što bi opet Sjedinjenim Državama pružilo željno očekivanu pomoć da zbace masku.

Do toga je sada evo i došlo, pa svijet vidi, da se isti g. Wilson, koji je u svome predlogu za mir bio pun svečanih fraza o čovječnosti, civilizaciji i slobodi naroda, po svojoj krvi ni najmanje ne razlikuje od Lloyda Georga, Bonar Lawa, Winstona Churchilla, Grey-a i ostalih. Ne veli se džabe, da krv nije voda, pa to važi i za Engleze i njihove suplemenike u Americi, ma da ih dijeli Atlanski Ocean. Isti taj Wilson, koji je još prije mjesec dana kao neki sveštenik na propovjedi preklinjao narode, da učine kraj krvoproliću, sada steže pjesnice, a pošto ove ne dopiru do bojišta na Sommi, on po engleskom ugledu zapljenjuje velike njemačke trgovačke brodove, koji su u početku rata mislili, da će u amerikanskim pristaništima naći trajnog gostoprimstva, i internira njihovu posadu. Prema jednom zvaničnom izvještaju iz Berlina, američki je poslanik u Berlinu, Gerard, već tražio svoje putnice, dok su njemačkom predstavniku u Washingtonu, grofu Bernsdorffu, prema jednom izvještaju Reuterovog ureda, već izdate njegove putne isprave.

Doduše sve ove činjenice još ne znače da će izmedju središnjih vlasti i Sjedinjenih Država nastupiti ratno stanje. U tom je pogledu opravdano mišljenje skandinavske štampe, u koliko ova nije potkupljena od strane sporazuma, da će se Sjedinjene Države čuvati da, čak i u slučaju objave rata, aktivno učestvuju u vojnim operacijama, iz prostoga razloga što za to nijesu sposobne. Treba se samo sjetiti, koliko je puta američka Unija zapinjala da savlada Meksiko. Uvijek su pak vojnici „čika Sam"-a bili prinudjeni da odstupe ispred brojno slabijih i lošije opremljenih snaga Villinih i Carranzinih. Doduše, izvjesni američki listovi već odavno pričaju za nekih dva milijuna dobrovoljaca, koji samo čekaju momenat da polete na evropsko bojište i da razjure središnje vlasti. No pri tome neka je dozvoljeno pitanje, kako to da vlada Sjedinjenih Država u prkos tolike ratobornosti do danas nije bila u stanju, da dovede na brojnu jačinu odobrenu od kongresa svoju s obzirom na broj stanovništva i suviše malu vojsku. Najzad, ni takav izvanredan čovjek, za kakvoga sam sebe smatra svaki Amerikanac, ne može prosto uprtiti pušku na rame i krenuti u boj, a da se prethodno vojnički ne izvježba. A za vreme ovih dviju godina Wilsonova je omladina imala i suviše vremena, da u masama stupi u vojsku, da je samo htjela. No središnje vlasti mirno gledaju u susret dogadjajima, pa ma šta bilo. U grčkom pozorištu dolazila je poslije tragedije — satira, a u arhivama središnjih vlasti najzad biće da ima mjesta još i za — američku objavu rata.

Amerika i središnje vlasti.

Wilson ne želi prekinuće diplomatskih odnosa sa Austro-Ugarskom.

Kb. Rotterdam, 6. februara.

„Nieuwe Courant" donosi „Timesovu" vijest iz Washingtona, prema kojoj će austro-ugarski poslanik grof Tarnowski ostati u Washingtonu. Ovo je naročita želja predsjednika Wilsona, koji želi, da Sjedinjene Države zadrže nešto utjecaja na postupak zarobljenika u onim oblastima, koje su zaposjele središnje vlasti. Predsjednik Wilson dalje se nada, da će se pomoću Austro-Ugarske i u drugim pitanjima dati postići poboljšanje položaja. **Prekid se diplomatskih odnosa sa Njemačkom ništa ne drži predigrom neizbježive objave rata.**

Solidarnost Austro-Ugarske s Njemačkom.

Kb. Washington, 6. februara.

Zastupnik Wolffovog ureda javlja bežičnim brzojavom: Ne može se ništa pozitivna doznati, da li će prekid diplomatskih odnosa izmedju Njemačke i Amerike imati za posljedicu i prekid diplomatskih odnosa izmedju Amerike i Austro-Ugarske. **Pošto medjutim Austro-Ugarska izvan svake sumnje vjerno podupire Njemačku, to se taj prekid očekuje, ako već nije i usljedio.**

Prekid diplomatskih odnosa izmedju Austro-Ugarske i Amerike.

Kb. Rotterdam, 6. februara.

Washingtonski dopisnik „New-York-Timesa" javlja, **da su već prekinuti diplomatski odnosi i izmedju Austro-Ugarske i Amerike.**

Njemci i Austrijanci razorili strojeve svojih brodova u Americi.

Kb. Minila, 6. februara.

Reuterov ured javlja: Carinski su činovnici, koji su pretražili njemačke brodove, koji se nalaze u luci, našli, **da su strojevi njemačkih brodova razoreni, i da pod praznim kazanima gori vatra.**

Kb. London, 6. februara.

Dopisnik „Daily Chronicle" brzojavlja iz New-Yorka, da su njemački mornari pokušali brod „Kronprinzessin Cecilie" učiniti neuporabivim. Jedan je lučki činovnik otkrio, **da su na brodu otvoreni svi šarafi, i strojevi su oštećeni**, a na brodu se nije ničega nalazilo da se oštećeni strojevi poprave. **Rezervni su dijelovi strojeva po svoj prilici bačeni u more.** Sada te dijelove traže. Posada je broda odvedena u iseljenički ured. — I kod pregledanja se austrijskog broda „Himalaya" našlo, **da su strojevi oštećeni.** I veliki je njemački brod „Vaterland" oštećen tako, da će biti neuporabiv za vrijeme od najmanje šest mjeseci.

Kb. New-York, 6. februara.

Njemački su mornari **zapalili topovnjaču „Geier", koja je bila internirana u Honolulu. Brod se nalazi u plamenu.**

Kb. London, 6. februara.

(Reuterova vijest.) Kolaju glasovi, da su posade onih njemačkih brodova, koji se nalaze u filipinskim vodama, **dijelom uništili, a dijelom pokušali uništiti strojeve svojih brodova.**

Američki poslanici u Belgiji neće biti opozvani.

Kb. London, 6. februara.

(Vijest Reuterovog ureda.) Belgijskom je poslaniku saopšteno, da Sjedinjene Države ne će opozvati svojih diplomatskih zastupnika u Belgiji, osim ako bi njihov ostanak onemogućile njemačke vojne vlasti. Isto će tako privremeno u Belgiji ostati i oni Američani, koji rade za pomoćnu misiju.

PREDSJEDNIK WILSON POZIVLJE NEUTRALCE, DA SE PRIKLJUČE AMERICI.

Kb. New-York, 6. februara.

(Bežični brzojav zastupnika Wolffovog ureda.) Zvanično se javlja: Sjedinjene Države su svima neutralnim vladama saopštile prekid diplomatskih odnosa sa Njemačkom. I ako zvanični krugovi odbijaju da se upuste o tome u raspravljanje, ipak postoji utisak, da bi Sjedinjene Države vrlo rado pozdravile saradnju sa drugim neutralima.

Odbijanje Švajcarske.

Kb. Bern, 6. februara.

O Wilsonovom predlogu neutralcima, da se priključe njegovom koraku, piše „Berner Tagblatt": **Švajcarska će to zahvalno otkloniti.** Švajcarska kao država bez mora stoji u pitanju blokade u sasvim drugim okolnostima, nego li Amerika. Mi ne možemo izgubiti nikakvih trgovačkih brodova, no zato bi prekid diplomatskih odnosa imao za Švajcarsku tu posljedicu, da bi se obustavio sav njen privredni promet.

Odbijanje Holandije.

Kb. Amsterdam, 6. februara.

U jednom članku o Wilsonovoj poslanici odbija „Allgemeen Handelsbladet" poziv upućen neutralnim zemljama radi jednog jedinstvenog postupka sa Wilsonom. Prirodno je veli isti list, da je naša dužnost i naše pravo, da zaštitimo naše narode koliko je moguće. Ali je pitanje, da li ćemo ih najbolje time zaštititi, ako postupimo kao Sjedinjene Države, i Wilson će priznati, da za jedan narod od 6 milijuna duša, koji bi imao da brani graničnu liniju od približno 100 kilometara protivu njemačke vojske, stvar drugačije stoji, nego li za jedan narod, kao što su Sjedinjene Države od 130 milijuna, koga ocean razdvaja od blokirane njemačke države.

Rat izmedju Amerike i središnjih vlasti nije vjerovatan.

Kb. Frankfurt 6. februara

„Frankfurter Zeitungu" javljaju iz New-Yorka: Medju članovima američkog kongresa vlada mišljenje, da je predsjednik Wilson zbog svog držanja u slučaju sa „Sussexom" morao prekinuti diplomatske odnose sa Njemačkom, no da nije vjerovatno da bi moglo doći do otvorenih neprijateljstava. **Čitava se stvar može smatrati kao nepredvidjeni incidenat. Nijesu učinjene nikakve vojničke pripreme.** Podnesen je jedino već poznati predlog, da se u ratne svrhe votira 500.000 dolara, zatim da se mobiliše vojska i neki slični predlozi. No te je predloge podnio samo mali broj poslanika, koji su mimo svoje stranke samostalno postupali. **Kongres sam nije još preduzeo nikakvih koraka, pa ni odbori se kongresa nijesu time bavili.** Ne opaža se nikakvo ratno raspoloženje, i ako su izvješene slično kao

Podlistak.

B. D. Lukić (Beograd):

Tri svete himne.

— Traktat iz erotičke istorije. —

(Svršetak).

Izražavajući prvobitno težnju duše čovekove prema lepoti, prema božanstvu, himna ova opevala je zajednicu dveju dusa u čisto filozofskom smislu i stvorila platonovsku ljubav. Docnije svedena na polje izražaja kakvog običnog čuvstva ljudskog, zarodjenog izmedju dva razno: odna pola, označuje idealnu simpatiju. Sada, pak, platonovska ljubav razume se u smislu odnošaja sentimentalnog mladića prema ženi, koju ne može da uzme iz bilo kakvih uzroka.

Dijalozima: Paedros-u i Symoposion-u odgovara i Šir-ga Širim ašer li-Šlomo (grč. *Ἆισμα ᾀσμάτων, ὅέστι Σολομών;* lat. Canticum canticorum). Pesma nad Pesmama, koju je spevao ljubavi mudri Solomon. Pesma nad Pesmama jest najmirisniji cvet u jevrejskom pesničkom vencu. Zbog svog simboličkog značenja spada ova pesma u red takozvanih agiografa (jevr. ketubim). U stvari to je ljubavna svadbena kita pesama, (Origen je po sadržini i naziva epithalamium, svadbena pesma, a po literarnoj formi — fabula, drama), koja s pogledom na srdačnost i nežnost osećanja prevazilazi sve što su opevali stari o ljubavnoj čežnji i ljubavnom uživanju. U svetskoj literaturi mogu se uzeti u obzir samo dve iskrene priče iz indijskog epa Mahabarate, priča o Nolu i Damajanti i Savitri, koje slave odanu ljubav sa svima njenim radostima i žalostima. Gitakavinda Džajadeva, koja u 24 pesme opisuje u mistično-čulnom žaru Krišninu ljubav prema pastirci Radi, stoji u svome završetku veoma nisko zbog Krišninog neverstva i Radine čežnje. Ne mogu se s ovom pesmom uporedjivati ni druge mnogostruke vrijacije u kojima arapski i persijski pesnici opevaju ljubav izmedju Jusufa i Zulejke. U Šekspirovom „Romeu i Juliji" jest jedna umetnička tragedija ljubavi, ali u njoj ljubavnici propadaju zbog svoje nesmotrenosti, jer odveć mnogo žive u svojoj strasti, a ne znaju da država i grad očekuju znake da izravnaju svadju izmedju njihovih porodica. Tako izlazi ova pesma nedostižnom. Dete je uzdiže i govori o njoj „kao o najnežnijem i onom čemu se ne može podržavati, što nam dolazi od strasne i mile ljubavi. — Skroz i skroz veje blag dah mile hananske okoline, seoski prijatan život, vinogradi, vrtovi, nešto od gradskog života, ali zatim i kraljevski dvor sa svojim veličanstvenim pozadinama. Pri svem tom glavna tema je žarka naklonost mladih srdaca koja se traže, nalaze, odbijaju, privlače, pod različnim a najviše prostim okolnostima („zapadno-istočni Divan")" I zaista ovde se iznosi ljubav u svima fazama, u svim skalama osećaja, u njenom ružičastom budjenju i uzajamnom razbuktavanju, kao i u brižnim preponama i sreće, koja dolazi najzad posle dugog čekanja. Ljubav se ispoljuje ovde kao božanska životvorna moć, kao božanska varnica koja raspaljuje srce na suprut svake neprijateljske sile. Takvom silinom, kojom je svešteni poeta i mudrac izneo nesravnjeni po lepoti i uzvišenosti lik savršene plamene ljubavi čoveka i društva ljudi — Crkve prema Bogu, javlja se moćno čuvstvo radosti života, polna ljubav i ljubav u prirodi. „Tamo usred bura — veli Gustav Karpeles, prenoseći se u narodnom životu, izlila se ta pesma iz srca u koje je vesela okolina ubacila najsvetlije luče svoje i u kome je živela ogromna sposobnost da vidi što je moguće jasnije kako niče i mirisi cveće, kako limikovo drvo pušta svoje pupoljke, kako se leluja lastar loze i kako se raskriva cvet granatih drva. Ni Grčka, ni ceo ostali istok nikada nisu stvorili, niti su i mogli stvoriti takvu pesmu ljubavi. Što se ona tako neizmerno uzdiže više sviju sličnih joj proizvoda, ima da blagodari čudnome harmoničnom sjedinjenju stvarne čuvstvenosti i visoke naravstvenosti, što i čini nevidljivo kucanje pusla cele pesme izobraziti dublje i vernije čisto čovečansku ljubav — nemoguće je... Istovremeno s tim dražima ljubavi na nas dejstvuju očaravajuće u toj pesmi u glavnom idiličke scene iz života na krilu prirode: mi nalazimo ovde tako očaravajuće uživljenje u spoljnu, okružavajuću nas prirodu, kako ne srećemo u svoj erotičnoj poeziji. Poeta nas uvodi u cvetnu raskošnu prirodu" (Istor. jevr. liter. t. I., 78—79). Treba samo napomenuti, da i ljubav prema prirodi i istorija rodnog naroda, i polna ljubav i etičko čuvstvo lepote, i nasladjivanje radostima života i sama težnja mudrosti u sveštenog pisca „Pesme nad Pesmama", kao istinitog teokrate i roba Jehovinog, završuje se u religioznom čuvstvu strahopoštovanju pred Jehovom. S toga u ovoj pesmi i nema veselog pira, šta više ba lirčkim izlivima krije se duboka duševna drama.

Pred nama je bedna pastirka Sulamita, koja je odvojena od svoga ženika. Dovedena u dvor Solomonov, da mu posluži za predmet uveseljavanja i zadovoljenja niskih strasti, ona se svom dušom bori za svoga ljubavnika, mada, kao čista golubica i nevinašce i ne pomišlja niti sluti još i na to, da joj preti opasnost. Platonovski Eros u licu Solomona ovde služi samo za kontrast čiste devičanske ljubavi Sulamitine. Ali kako je divan, kako svetao, kako je plamen jezik istočnjačke strasti!

„O kako si, — prava ta strast kroz idilično i nežno tugovanje, — kako si lijepa draga moja. Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana i kao stada koza koje se vide na gori Galadu. Oči su ti kao u golubice... i kao jezera u Fysonuna vratima vatravimskim Vrat ti je kao kula od slonove kosti... Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak. S usana tvojih kaplje sat, pod jezikom ti je med i mlijeko. Kao kriška šipka jagodice su tvoje izmedju vitica tvojih... Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove... Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koje pasu medju ljiljanima.... i kao dva blizanca sručeta,... i kao grozdovi... Lijepe su noge tvoje u obući; sastavci su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umetničkijeh. Pupak je tvoj čaša okrugla, odakle se ne iscrpljuje aromatno vino, trbuh ti je kao stog pšenice ogradjen ljiljanima. Kako si lijepa i kako si ljupka, o ljubavi u milinama! Ti si vrt zatvoren, izvor zatvoren, studenac zapečaćen. Ljubav je tvoja bolja od vina. Otela si mi srce jednijem okom svojim i jednijem lančićem grla svojega. (IV. 1—5,9—12; VII.1—7).

Nu lukavstvo beskućnog i avanturističkog neznabožačkog Erosa još se nije kosnulo srca Sulamitinog. Nevini poljupci i bratski zagrljaji pod prismotrom matere i čista nevina mašta, koja obrača njenog ljubavnika u brata — ovde su nežne metodije njene svete ljubavi. U tome svetlom paradoksu blista samo čista istina, uzvišena naivnost, nevinačka iskrenost. I pod tom maskom sakriva se najčestitija duša, koja naivno, čisto, nežno i ludo voli. Iz ljubavi te izbija milosrdje, žalost i nežnost, ljubav je ta puna žara, koja ne prelazi u čulne draži, nego se izliva u najvećoj srdačnosti.

„Hodi, ljubljeni moj, — odgovara ona, — jer sam bolna od ljubavi, hajdemo u polje... našavši te u polju poljubila bih te i ne bih bila prekorna... Povela bih te i dovela u kuću matere svoje; ti bi me učio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem... Jer je ljubav jaka kao smrt i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji. Mnogo voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se (VIII. 1—2, 6—7)."

Slika ove čiste ljubavi ženstveno-

pred španjolsko-američki rat mnoge zastave. Američki se Nijemci drže rezervirano.

Bryan protiv rata.

Kb. Washington, 6. februara.

Bryan je na jednom skupu od 8000 ljudi izrekao govor, koji je masa popratila burnim pljeskanjem. On je rekao: **Dužnost je Amerike, da ne ulazi u rat. Nas nije izazvao nijedan narod, a nema vjerovatnosti, da bi to koji narod i učinio.** Kad bi nas pak neko izazvao, onda bi znali i odgovoriti. Kad već jedan narod mora da preuzme vodstvo na putu za mir, zašto da to ne bi učinio naš narod?

Nema zaplijene brodova.

Kb. Washington, 6. februara.

Reuterov ured javlja: **Američka vlada ne namjerava, da zaplijeni njemačke brodove u američkim lukama, jer bi to bio čin neprijateljstva.** Brodovi „Kronprinz Wilhelm", „Prinz Eitel Friedrich", „Appam" i „Kronprinzessin Cecilie" stoje već pod nadzorom vlade. Mjere, koje su vlasti preduzele u panamskom prokopu, nijesu neprijateljske prirode, nego su preduzete samo zato, da se spriječi, kako bi posade svoje brodove digle u zrak i time ugrozile prokop.

Njemačka trgovačka podmornica „Deutschland".

Kb. London, 6. februara.

Reuterov ured javlja iz Washingtona: Gotovo je odmah poslije službene objave o prekiniću diplomatskih odnosa izmedju Amerike i Njemačke, u New-Londonu dignuto u vazduh priredjeno pristanište za njemačku trgovačku podmornicu „Deutschland".

Wolffov ured primjećuje ovoj vijesti: Trgovačka podmornica „Deutschland" nije nastupila svoä treći put u Ameriku, nego se nalazi u jednoj njemačkoj luci.

Narodni poslanici u inostranstvu.

Jedan napis g. Svete Jakšića.

Kao što je poznato, otišla je krajem 1915. godine sa odstupajućom vojskom pored srpske vlade i većina narodnih poslanika, koji su posle mnogog lutanja prispeli jedni u Solun, a drugi u Rim. Od toga vremena prošlo je više od godinu dana, pa izgleda, da narodni poslanici za to vreme nisu rdjavo živeli u Italiji i Francuskoj, pošto je vlada ponela sa sobom i državnu blagajnu, tako da poslanici nisu nikada bili bez svojih dijurni. S vremena na vreme saznavalo se iz novina, da se skupština sastajala i donosila razne rezolucije i izglašavala poverenje Pašiću, što nije bilo teško ovim poslanicima, iza kojih nisu stajali birači, kojima bi oni mogli odgovarati. No jedno je izvesno: da se niko nije starao za zaostalo stanovništvo u Srbiji, koje je ostavljeno velikim delom u bedi, i da političari od ponešenog zlata nisu odvojili ni jedan najmanji deo, da ga prate nevoljnima u domovini. Čak ni za činovnike i penzijonare preostale u Srbiji, kao i za njihovu siročad nije se niko brinuo, pa je njihov materijalni položaj tek toliko-koliko ublažen u času, kada se austro-ugarska vojna uprava velikodušno zauzela za njih i počela im isplaćivati jedan deo njihovih plata, odnosno penzija.

Lanjske je godine g. Sveta Jakšić, do rata vlasnik „Štampe" izdao u Ženevi jedan napis, u kojemu žestoko napada narodne poslanike, sa kojima je iz Srbije proputovao kroz Italiju i Francusku, i koji se po njegovom tvrdjenju vrlo dobro provode u inostranstvu. Ovaj je napis izdao g. Jakšić u vezi sa memorandumom, što ga je u svoje vreme u Nizzi izdao „Klub poslanika narodne skupštine sviju stranaka" srpskoj vladi na Krfu, a u kojemu traži sazivanje narodne skupštine, navodeći kako ona ne sme ostati pasivan posmatrlac sadašnjih dogadjaja, već mora učestvovati u spasavanju naroda i domovine. Osim toga ovim se memorandumom traži obrazovanje nekih sedam odbora, medju kojima i odbora, kojemu bi bila dužnost da kontroliše odašiljanje novaca preostalim u Srbiji. Ovaj su memorandum potpisali 89 poslanika, dok su drugih 11 poslanika iz raznih mjesta pismeno izjavili svoju saglasnost sa memorandumom. Kao što rekosmo, povodom tog memoranduma Jakšić najžešce napada narodne poslanike. On im u opšte odriče pravo da sada raspolažu svojim mandatom, pošto on veli, da ne može biti ni ustava ni parlamenta, kada je država sva u tudjim rukama. G. Jakšić naziva memorandum „cinizmom" i iznosi nekoliko slučajeva, kojima želi da dokaže, koliko su se u stvari narodni poslanici starali za svoj narod i njegove interese. On priča, da su se za vreme odstupanja srpske vojske ka Jadranskom moru poslanici sastali u nekom katoličkom manastiru u Skadru i da su tu jednoglasno doneli odluku, da se vladi podnese zahtev, da im se u inostranstvu isplaćuju dnevnice od po 30 dinara, i to 15 dinara u srebru i 15 u zlatu. Na to je, veli g. Jakšić, vlada odredila, da se poslanicima isplati na ime dijurne 30 dinara u zlatu, a g. Pašiću za vreme službenih putovanja dijurna od 200 dinara u zlatu dnevno. No i ovim nisu gospoda poslanici bili zadovoljni, pa su rešili da od šefa glavne državne blagajne zatraže, da im izda svu državnu gotovinu. Po tvrdjenju Jakšićevom ovlastio je g. Jaša Prodanović generalštabnog pukovnika Milana Gr. Milovanovića da izvede to oduzimanje državne gotovine, uveravajući ga, da je to odobrio i prestolonasljednik. No šef glavne državne blagajne ipak je odbio taj zahtev i predao je blagajnu engleskom admiralu Warwicku.

Kad su poslanici iz Arbanije stigli u Rim, zatekli su tamo već 32 svojih kolega, koji su bili došli preko Soluna. Ovi su poslanici, stigavši u Solun tamo bili zatekli već ogromno mnoštvo begunaca iz južne Srbije. No u mesto da potpomažu ove jadnike, oni su se sami nastanili po najskupljim hotelima i pri čaši vina doneli odluku, da im se isplate dijurne za pet meseci u napred. Pošto su im te dijurne isplaćene, oni su preko Atene produžili put za Rim, a da se u opšte nisu navratili na Krf, kuda je bila stigla vlada sa većim delom vojske. G. Jakšić tvrdi, da su narodni poslanici u Rimu, a posle i u Nizzi provodili takav život, da su čak i talijanske i francuske vlasti izjavile svoje negodovanje povodom toga.

Ceo je smer pomenutog memoranduma, kako tvrdi g. Jakšić, taj što su poslanici hteli da izvuku koristi iz novog srpskog zajma, koji je u to vreme zaključen u Parisu i Londonu. S toga su oni hteli i odrediti rečeni odbor, koji bi imao da vodi nadzor nad pravilnim trošenjem budžetskih izdataka, dok su oni svu dotadanju gotovinu bili podelili sa ministrima i sa svojim rodjacima. Oni dakle hoće da upravljaju i novcem, koji je namenjen stanovništvu preostalom u Srbiji, veli g. Jakšić, a do sada nigde ni u Rimu, Nizzi itd. nisu ništa uradili da pomogne tamošnjim svojim sugradjanima, i za begunce hoće najedared da se staraju, pošto su se sada sklonili što dalje od njih. Za vreme, dok je na primer u Atini bilo najviše srpskih begunaca, bavila su se tada tamo po Jakšićevom tvrdjenju samo dvojica poslanika, i to se jedan bavio izvlačenjem srpskih gradjana od vojne obaveze, a drugi vojnim liferacijama. Treći jedan poslanik pak, neki seoski pop, podneo je u to vreme vrhovnoj komandi molbu, u kojoj se veli, da su mu srpske trupe za vreme odstupanja uništile svo njegovo imanje, na osnovu čega traži odštetu u iznosu od 1,600.000 dinara. Ti su isti ljudi, veli Jakšić, u dogovoru sa ministrom vojnim, generalom Bojovićem bez znanja prestolonasljednika i vlade hteli da naplate iz državne novčane rezerve 120,000.000 dinara na ime nekih liferacija, o kojima niko, pa ni Bojović, nije umo tačno položiti računa. Pisac veli, da se po toj stvari vodi istraga u Londonu.

Ovaj napis g. Jakšića napisan je u najoštrijem tonu i kipti najtežim napadima protivu poslanika i ministara, a završava se primedbom da srpskom narodu predstoje još dve džinovske borbe, naime borba za oslobodjenje domovine prvo od neprijatelja tudjinca, pa onda od neprijatelja u redovima vlastitog naroda.

Naravno, da odavde nije moguće proveravati, u koliko su navodi g. Jakšićevi tačni, ali svakome je poznato, kakvu je uglednu ulogu igrao g. Jakšić u srpskoj štampi, pa se s toga ne može preći ćutke preko napada, što ih on upućuje na adresu narodnih poslanika u inostranstvu.

Neograničeni podmornički rat.

Premještanje terschellingske ploveće kule svetilje.

Kb. Amsterdam, 6. februara.

„Allgemeen Handelsblad" doznaje, da će se terschellingska ploveća kula svjetilja premjestiti na drugo mjesto.

O potopljenju „Housetanica".

Kb. Rotterdam, 6. februara.

Prema jednoj vijesti „Reuterovog ureda" iz Washingtona brzojavio je američki konzul u Plimouthu američkom ministarstvu spoljnih poslova, da je njemačka podmornica, koja je potopila američki brod „Housetanic", **dala posadi vremena da se ukrca u čamce. Tek kad je ovo učinjeno, ispaljen je torped.** — Lloydova agentura izvještava, da su se iskrcali na suho kapetan i cijela posada „Housetanica". (Prvu je vijest o potopljenju „Housetanica" još prije zaoštrenja njemačko-američkih odnosa donio „Reuter" **bez napomene, da se posadi dalo vremena za spasavanje.** Op. Ur.)

Potopljen ruski jedrenjak.

Kb. London, 6. februara.

Ruski je jedrenjak „Brončaj" potopljen.

Poljska kraljevina.

O poljskoj vojsci.

Vježbalište u Debljinu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Krakov, 6. februara.

„Nowa Reforma" donosi izvještaj o vježbalištu u Debljinu (Ivangorodu), u kome se vrši obuka časnika i vojnika poljske vojske. Učitelji su njemački časnici-instruktori i časnici poljske legije. U Debljinu ima od polovice januara ovih škola: jedna viša časnička škola, jedna niža časnička škola, jedna podčasnička škola, telefonska škola, pijonirska škola, jedna časnička administrativna škola. Višu časničku školu pohadjaju svi natporučnici, poručnici i zastavnici. U njoj predaju njemački časnici i stariji časnici legije. Nižu školu pohadjaju vojnici i potčasnici. Potčasnička je škola podijeljena na bataljune.

„Ziemja Ljubeljska" javlja iz Ljubljina, da će se u Varšavi otvoriti četvoro-nedjeljni tečaj za stožerske časnike, koju će pohadjati 21 kandidat.

Političke izjave u Poljskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ljubljin, 6. februara.

„Dzienik Ljubljenski" javlja: Posljednjih dana održani su u provinciji mnogi narodni skupovi, koje je sazvala poljska narodna stranka, na kojima je izraženo želja, da državni savjet rasprostre svoj rad na sva polja državnog života. Dalje je donijet zaključak, da se potpomaže poljska vojnička organizacija kao i poljska narodna stranka.

„Ziemja Ljubeljska" javlja: Za vrijeme rada središnog odbora za podpomaganje u Ljubljinu donijete su slijedeće odluke: 1. Da se državnom savjetu po želji posluži svim materijalom i obavještenjima, kojima odbor raspolaže, 2. da se državnom savjetu obraća u svima društvenim, privrednim i prosvjetnim stvarima opšteg karaktera i značaja, koji se tiču zemlje.

Jednovremeno je predsjedništvo odbora upućeno, da se stvari, radi kojih se državnom savjetu obraća, prestavljaju samo sa gledišta zemaljskih i narodnih interesa, a državnom savjetu da se ostavi da on odlučuje o potrebi praktičnog riješavanja pojedinih momenata.

Njemačko staranje za poljske ratne zarobljenike.

„Deutsche Warschauer Zeitung" donosi: Susretljivošću je njemačkih vlasti bilo moguće, da se izvjesnom broju ruskih zarobljenika poljske narodnosti, koji u oblasti generalne gubernije u Varšavi imaju porodice u bijednom materijalnom stanju, pruži prilika bolje zarade, kako bi bili u položaju novčano potpomagati svoje porodice. Jedan popis zarobljeničkog logora VII. korpusa pruža slijedeći pregled pomoći tih zarobljenih Poljaka njihovim porodicama:

mjesec	broj otpošiljača	svota priposlane pomoći
oktobar	174	8.627·38 maraka
novembar	242	9.503·05 „
decembar	311	11.241·35 „
ukupno	727	29.371·78 maraka
Prosječno mjesečno	242	9.790·59 maraka.

Seljačka štednja u Poljskoj.

„Przeglad Wieczorny" objelodanjuje jedan prikaz, prema kojemu su seljaci u Poljskoj za vrijeme njemačko-austrijske uprave u novo-osnovanoj središnjoj blagajnici poljoprivrednog udruženja za štednju i pozajmice uložili od prilike 200 milijuna rubalja, ovaj će novac — kako uvjerava „Przeglad Wieczorny" — seljaci u Poljskoj poslije rata upotrijebiti u prvom redu za kupovanje zemljišta, tako te se računa, da će se u Poljskoj poslije rata mali posjed znatno povećati na račun velikoga posjeda.

Jedan dan žrtve.

„Kurjer Polski" saopštava, da su Poljaci u novo-osnovanoj poljskoj kraljevini drage volje dan 2. februara proglasili kao „dan žrtve", uzdržavajući se toga dana svakog užitka, i tako uštedjeni novac darovali za siromašnu poljsku djecu.

Iz poljske štampe.

Iz Varšave javljaju, da će ovih dana ponovo da izlazi jevrejski list „Haresira" (starojevrejskim slovima), koji je prije dva mjeseca bio primoran, da iz materijalnih razloga obustavi svoje izlaženje.

Rusija.

Zdravica ruskog cara.

Kb. Rim, 6. februara.

„Agencija Stefani" javlja iz Londona, da je car Nikola za vrijeme ručka, koji je dao u čast učesnika na petrogradskoj konferenciji sporazumnih sila, izrekao zdravicu, u kojoj je rekao: „Čvrsto osvjedočen u veliko značenje, koje će imati petrogradsko vijećanje na buduće operacije, računam, da će ona doprinijeti ubrzanju konačne pobjede, koja je velikom snagom saveznika osigurana na kopnu i moru. Dižem čašu u zdravlje suverena i državnih poglavara s Rusijom sprijateljenih i savezničkih sila, sa željom u što skoriji uspjeh naše plemenite stvari, koja je stvar pravde i narodne slobode".

Grčka i sporazumne sile.

Izvršivanje sporazumnih zahtjeva.

Kb. Atena, 6. februara.

(Reuter). Engleski i francuski poslanik su jedan za drugim razgovarali ministrom spoljnih poslova o izvršivanju zahtjeva četvornog sporazuma, koji jo nijesu ispunjeni. Vlada ne daje nikakve izjave. Misli se, da se stanje povoljno razvija i da će zahtjevi biti ublaženi.

Borbe na zapadu.

Vazdušni napad na Dünkirchen.

Kb. Berlin, 6. februara.

Wolffov ured javlja: Jedna je njemačka pomorska letilica 3. februara uspješno bacala bombe na pristanišna postrojenja Dünkirchena. U tamošnjim je stajama izbio požar, koji se i u povratnom letenju još dobro vidio.

Najnovije brzojavne vijesti.

General Nivelle na kraskom frontu.

Kb. Rim, 6. februara.

„Agencija Stefani" javlja: Glavni se zapovjednik francuskog sjevernog i sjevero-zapadnog fronta, general Nivelle, nalazio od 1. do 4. februara kao gost talijanskog vojnog vodstva na talijanskom frontu. Generala je primio u audijenciju i talijanski kralj, koji mu je tom prilikom lično predao veliki krst savoyskog vojnog reda. General je održao konferenciju sa talijanskim glavno-komandujućim, generalom Cadornom, pa je s njime posjetio talijanske čete na frontu Krasa, gdje je mnogim talijanskim časnicima, u prvom redu komandantu treće armije, vojvodi od Aoste kao znak bratstva u oružju podario francuski vojni krst.

Iz Hrvatske i Bosne.

Organizacija hrvatskih trgovaca.

U Zagrebu je osnovan „Zemaljski sasez trgovaca u Hrvatskoj i Slavoniji", kojemu je svrha:

1. stvoriti organizaciju trgovačkog stališa na području kraljevina Hrvatske i Slavonije, u kojoj će se sakupiti sva trgovač-

---

nežne Sulamite, nevine golubice Svete Zemlje — jste najbolji simvol duboke visoke i devičansko čiste ljubavi čovečanske duše prema nebesnom ženihu Bogu, sa čega je ovoj pesmi, zbog njene uzvišenosti, i dat simbolički karakter i uvršćena je u red agiografa (ketubim). Ovde se ljubav čovečanska neprestano kreće Bogu. Zbog toga se ova pesma i uzima u alegoričkom smislu. Ćutljivi lik ženihov mi vidimo tek pri samom svršetku drame i to kao neku senku. Sulamita — duša starozavetnog čoveka, samo izdaleka obuhvata ljubav Božiju. U apostola Pavla tek i Božja ljubav izlazi u susret čovečanskoj.

Novozavetnu pesmu ljubavi (I. Korinćan. XIII., 1—8 13.) apostol opeva usred razmišljanja o darovima duhovnim; ali po spoljašnjoj formi ta lirsko-duhovno himna jeste visoka, čista himna bez čustvenih slika i zemnih senki. Za označenje pojma ljubavi u grčkom jeziku ima dve reči: ἀγάπη (agape) i ἔρως. Šta je Eros to smo videli. Ἀγάπη, pak, pored svog osnovnog smisla, označava onu težnju, koja želi doneti i dati sreću ljubljenom stvoru. Apostol Pavle reč ἀγάπη uzima u smislu ljubavi prema bližnjem, ali kako se osnova te ljubavi nalazi u ljubavi prema bližnjem, ali kako se osnova te ljubavi nalazi u ljubavi prema Bogu, to ljubav prema bližnjem uzima karakter nekoristoljublja, čistote i slobode, — svojstva koja su bitna u ljubavi prema Bogu. Ljubav je pravilo za ispunjavanje sviju pravila u životu; ona je novi zavt, koji je Hristos otkrio za život hrišćana. Kao takva, ona u svakodnevnom našem životu čini osećanje i pribavlja nam večiti život u ovom vremenom svetu. S toga je ona najveća tajna i najviše blago od svih darova čovečanskog duha. „Ako ja jezike čovečije i andjelske govorim, a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveči (I. Kor. XIII., 1—2)." Zadahnuti pesnici, proročki zanosi i budjenja posmatrača, osećanje neizlečenih govora s neba — sve bi to bilo ništa, ako pri tom ne bi goreo luč božanstvene ljubavi. „Ako imam proroštva i zn[illegible] sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premiještam, a ljubavi nemam, ništa sam. I ako razdam sve imanje svoje i ako predam tijelo svoje da se sažeže a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže (XIII, 2—3)." Više pronicavanje čovekovo u božanstvene tajne i sila vere, koja dopire do izlivanja čudotvorne sile, — sve sile uma, sve žrtve volje, pa i sam život ništa su, ako to nije plod ljubavi, nego gordosti ili trenutnog raspoloženja. Ljubav je veća od milosrdja i dobrote zato što je ovo dvoje samo put k ljubavi, ili raznoliko javljanje ljubavi. Ljubav miluje i čini dobro, ali svako dobročinstvo nije ljubav. Ljubav je žrtva i mučeništvo. U celom našem biću treba da leži pečat Božje ljubavi, koja se pokazuje u raspoloženju naše duše, u našem karakteru, kao pravi unutarnji jezik naš. Uporedivši ljubav sa oratorstvom, proroštvom, tajnom, verom i znanjem, t. j. sa svakom velikom vrlinom, apostol nam u isto doba daje dokaze, da je ljubav najveće u svetu, izlažući nam sadržinu tog velikog i višeg blaga. Po njegovim rečima, ljubav je tako složeno duhovno javljanje, onako isto kao što je složen i bljesak sunčane svetlosti. Ljubav, govori on, bez koje je sve druge ništa, daje sobom sve što čoveka čini dobrodeteljnim. Ljubav je, rezimira on, mati svih vrlina. U nekoliko svojih reči, on nam iznosi to, čime tako savršeno karakteriše takvu ljubav. U tom opisivanju mi nalazimo poznate nam pojmove običnih čovečanskih dobrodetelji, s kojima se srećemo svakog dana i svakog časa. No i ako u svoj prostoti izneseni ti nam pojmovi, skupa, daju jedan pun bljesak ljubavi, tog višeg blaga, kome su upravljene sve naše težnje. U opštem pojimanju tu je devet dobrodetelji:

1. Ljubav, — veli apostol, — dugo trpi" (Trpljenje), —

2. „milokrvna je" (χρηστεύεται, — Dobrota); —

3. „ljubav ne zavidi" (Velikodušnost). —

4. „ljubav ne veliča, ne nadima se" (Smirenost), —

5. „ne č[illegible] što ne valja" (ἀσχημοσύνη, — Učtivost ili Održanje reda),

6. „ne traži svoje" (Nesebičnost). —

7. „ne srdi se" (Dobrodušnost), —

8. „ne misli o zlu" (Prostosrdačnost), —

9. „ne raduje se nepravdi a raduje se istini" (Iskrenost),

„sve snosi, sve veruje, svemu se nada, sve trpi".

Kao takva „ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako će i prestati, jezici ako će umuknuti, razuma ako će nestati" (XIII. 4—7). Težite i „držite se ljubavi (XIV, 1)!"

To je ta čudnovata, ta uzvišena himna. U svoj dubini svojoj, njena sadržina govori sama za se i ne treba komentara. I sa kakvom silinom, kakvim oduševljenjem i verom bruje, poslednji akordi. Nema sile, koja bi mogla pobediti ljubav. Ona sve podnosi i ne prekraćuje se. Na sve ona prostire svoj blagodatni pokrov, sve prima u svoj zagrljaj; — od čoveka do malog mrava, od Solomona do poljskog krina — sve pokriva ona svojom milošću, zagreva svojom toplotom i obasjava svojom svetlošću. U sve dobro, istinito i lepo ona veruje, svagda i na svim prostranstvima sveta.

Ona je istočnik, koji gaji veru i nadu. Prolazi vreme, hladni religiozno čustvo, prekraćuje se proroštvo, gasni poezija slobodnog ekstaza, želja sa svojim idealima kloni se grešnoj zemlji, ali ljubav se nikad ne smanjuje: kao neugasna žiža ona večno gori u ljudskoj savesti. Ona je to sa čime mi ostajemo, kada i umremo i primi nas u svoja naručja majka zemlja, od koje smo i stvoreni. Dostignite i „držite se ljubavi!" Svim silama, svom jačinom duše težite njoj; kao lovci gonite za dragocenom dobiti.

„Dostignite ljubav!" Taj zavet kao eho svojom duhovnom pesmom iz davnih vremena i daljina ostavio nam je apostol neznabožaca. „I jubimo!" — završuje njegovu misao apostol ljubavi — Jovan; „ljubimo jedan drugog; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rodjen i poznaje Boga. A koji nema ljubavi, ne pozna Boga; jer je Bog ljubav . . . I ljubav je njegova savršena u nama Koji, dakle, stoji u ljubavi u Bogu stoji i Bog u njemu stoji". — To je najsavršeniji završni deo apoteze ljubavi, koju je ljudski um svojim jezikom umeo i mogao izreći. Iznevši najpre kult istinitog ispovedanja i vere u ovaploćenog Sina Božjeg, apostol se obraća ljubavi. U ljubavi je, veli on, i posrestvom nje Bog i poslao na zemlju ovaploćenog Jedinca Svoga za smrt. U njoj i jest koren blagodatnog opšćenja i zajednice s Bogom i neocenjivih blaga za večni život. A to i čini cilj čovečanskog života. Ljubiti bližnje, imati sposobnost voleti ih iskreno, do samopregorenja i samopožrtvovanja, uči apostol, čini drugu polovinu uslova za stupanje u blagodatnu atmosferu carstva Božjeg. Tamo gde ima mesta istinita ljubav, tu obrazuje ona nešto, što dolazi ljudima od Boga; ko ljubi tome se Bog pokazuje, sljedstveno, on zna Boga; rodjen je od Boga (I. Jov. posl. II, 29; III, 9) i jest sin Božji (III, 1); ko ljubi Boga taj zna Boga ne samo verom nego i neposrednim unutarnjim čustvom. Naprotiv, onaj, koji ne ljubi bližnje, znači da nema pravilnog poznanja o Bogu i u završnoj tački svoga životnog cilja ne vidi ono svetlo oduševljenja sinovstva Božjeg, niti oseća ono bogastvo što proizlazi od Duha Božjeg (I. Kor., II. 14). Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν (IV, 8), Bog je ljubav! oduševljeno kliče apostol. Koliko vere samo, koliko nade i svetosti u ovim rečima! To je bez sumnje najpunije i najdublje preciziranje naravstvene prirode Boga, i bogoslovlje nikad nije moglo dati uzvišeniju i dostupniju definiciju hrišćanskom pojimanju o naravstvenom biću Boga. Objavljujući učenje o Bogu, kao o ljubavi, apostol ima za predmet ne odrečnu doktrinu, nego stvarni dokumenat svjetska-istoriskog značaja, koji se zaključuje u poslanstvu Isusa Hrista. U tom faktu se objavila ljudskom umu nedomišljiva Ljubav Božja prema svetu i čovečanstvu (IV, 9; III, 16) čija se veličina osobito dokumentira time, što je darovana ljudima bez ikakvih njihovih zasluga; već naprotiv, uz najteže i mnogobrojne krivice njihove pred Bogom (IV, 10; Rim.

ka i industrijalna društva, svi zavodi i sva preduzeća, koja stoje u svezi s trgovinom, prometom i vjeresijom, kao i pojedini trgovci;

2. bditi nad trgovačkim odnosima i svim pitanjima, koja se tiču privrednog života u Hrvatskoj i Slavoniji, proučavati takova pitanja, raspravljati o njima i zauzimati prema njima svoje stanovište;

3. upučivati o svim pritužbama na polju trgovine, o svim okolnostima, koje sprečavaju njezin razvitak, zakonodavstvo, vladu i javno mnijenje;

4. predložiti onakove upravne zakonodavne i društvene mjere, koje su kadre promicati trgovinu, odnosno podupirati sличne predloge, koje će iznijeti s koje druge strane, naročito u pogledu trgovačkih obraničkih (izbornih) sudova;

5. promicati i proširivati strukovno znanje i strukovnu naobrazbu putem strukovnog podučavanja ili drugim svrsi shodnim načinom, napose podupiranjem strukovne knjige i strukovne štampe;

6. podupirati domaći rad, napose sva nastojanja, da se promiče prodja domaćih proizvoda koje god vrsti.

Pivarska industrija u Hrvatskoj.

Nestašica je sirovina za proizvadjanje piva prinudila pivarske poduzetnike, da se sastanu u Zagreb na konferenciju, na kojoj su zaključili zamoliti vladu, da se pivarama omogući uzdržati posao. Od 15 pivara, što ih ima u Hrvatskoj i Slavoniji, osam je njih već obustavilo posao, a ako ne bude brže pomoći, morat će i još neke od njih da obustave rad.

Udruženje za iskorišćavanje zemaljskih produkata u Dalmaciji.

U Dalmaciji je osnovano novo udruženje „Austrijsko primorje, industrijsko i trgovačko društvo s ograničenim jamstvom". Centrala je udruženja u Beču, a u Zadru podružnica. Svrha je udruženju „trgovina i industrijsko iskorišćavanje sviju zemaljskih proizvoda u Dalmaciji, Istri i crnogorsko-arbanaškom području, naročito maslinovog ulja i drugih proizvoda, koji sadržavaju ulja i masti", nadalje „razvijanje poljoprivrednih produktivnih zadruga, koje postoje u austrijskom primorju a koje podupire vlada". Osnovni je kapital tog novog udruženja već isplaćen, a iznosi 125 hiljada kruna.

Plemeniti rad zarobljenih hrvatskih intelektualaca.

Prema vijestima, koje su stigle hrvatskim listovima od nekih zarobljenih hrvatskih vojnika iz Sibira, upotrebljuju neki hrvatski intelektualci svoje slobodno vrijeme za podučavanje nepismenih ili slabije vaspitanih zarobljenih hrvatskih seljaka i radnika. Tako osječki inžinjer Mirko Frank vaspitava svoje zemljake u srpsko-hrvatskom jeziku i kemiji, a profesor Hakija Hodžić s još nekim drugovima održaje analfabetske tečajeve.

Mećave u Hercegovini.

Radi silne je mećave u Hercegovini morao biti na više dana obustavljen željeznički promet na pruzi Konjic—Mostar. Snijeg je na nekim mjestima visok 7—10 metara. Vojno je zapovjedništvo stavilo na raspoloženje oko 500 vojnika, koji sad odgrću snijeg i čiste prugu.

Grad i okolica.

Prilog austrijskom crvenom krstu.

Gospodja Leposava Ćurčić, Beograd, Kosmajska ulica 45, položila je kod car. i kralj. ureda za izdavanje putnica 20 kruna, kao prilog za austrijski crveni krst.

Kažnjeni radi pretjerivanja cijena.

Trgovac je Spasojević Milovan, Makedonska 26, kažnjen radi prekoračenja maksimalnih cijena sa 1000 kruna globe ili 50 dana zatvora zbog toga, što je kilogram šećera prodao za 10 kruna umjesto po odobrenoj cijeni za 3 krune.

Franciska Pfeifer, Kolarčeva ul. 6, kažnjena je globom od 50 kruna i konfiskacijom 6 komada gusaka, odnosno, ako globu ne bi mogla platiti, sa 5 dana zatvora, što je prodala jednu gusku za 27 kruna u mjesto po tekućoj dnevnoj cijeni za najviše 15 kruna.

Dnevni obrok brašna.

Primjetila se neosnovana bojazan kod gradjanstva radi smanjivanja dnevnog obroka brašna od 200 grama na manju količinu, koju bojazan šire nepromišljeni ljudi iz neobavještenosti, ili prosto iz želje za širenjem neistinitih glasova. Opština grada Beograda, koja je primila na sebe tu dužnost, da snabdjeva gradjanstvo grada Beograda potrebnom za ishranu količinom brašna, obavještava ovim gradjanstvo, da su svi glasovi ma u kom pravcu odnosno smanjivanja dnevnog obroka brašna od 200 grama ma koju manju količinu za svako gradjansko lice neistiniti i da su puštani iz neobavještenosti. Na protiv stoji u istini: da je ovih dana glavna vojna gubernija u Srbiji, odjelenje 16. br. 696/g. A. od 1917. god. preko c. i kr. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, izvjestila opštinu grada Beograda, da će odredjeni dnevni obrok brašna od 200 grama za svako gradjansko lice biti u važnosti sve do nove žetve. Prema istom saopštenju ustanovljena je samo od 1. februara ravnopravna opskrba gradjanstva za sve podjednako, kako za proizvodjače tako i za potrošače, ali sa obrokom od 6 kgr. brašna na glavu mjesečno t. j. 200 grama dnevno, kao što je i dosad bilo za potrošače. Ovim je samo u nekoliko smanjen obrok za proizvodjače i izjednačen sa potrošačima. Opština grada Beograda brižljivo se stara o snabdjevanju gradjanstva brašnom, te se nadati, da će gradjanstvo biti snabdjeveno dovoljnom količinom brašna za svoju ishranu do nove žetve.

Nadjeno. — Izgubljeno.

Na Kalemegdanu nadjen je lornjet s lančićem i predat je c. i k. redarstvenom zapovjedništvu, gdje ga soptvenik može dobiti.

31. januara izgubljen je u Kralj Milutinovoj ulici jedan oksidirani muški srebrni sat. Pošteni nalazač umoljava se da ga preda c. i k. redarstvenom zapovjedništvu uz nagradu.

Kretanje stanovništva.

Prijavljeno 80, odjavljeno 28, preseljenja 53; u hotelima prijavljeno 113, odjavljeno 77, ostalo u hotelima prijavljenih 233 stranca.

Narodna privreda.

Stanje industrije u 1911. god.

Posljednji izvještaj o radu srpske industrije.

(Nastavak.)

Što se tiče izvoza u Egipat, ni u ovoj se godini nije otišlo dalje od proba. Po svemu izgleda, da bi egipatska pijaca mogla da bude važna za srpsku izvoznu trgovinu sa brašnom, ali se i kod nje naišlo odmah na sve preprjeke, koje postoje i u Turskoj: trgovina nije nikako organizovana. Osim toga ove je godine i tursko-talijanski rat učinio da trgovina sa Egiptom, kao i ostala izvozna trgovina Srbije preko Soluna, bude svedena na najmanju mjeru.

Kvalitet pšenice bio je vrlo dobar i mnogo bolji no 1910. god. Prosječni kvalitet je bio 78 kgr., a bilo je partija i po 82 kgr., dok je u 1910. god. bilo partija i ispod 70 kgrama.

U ovoj je godini radilo 17 velikih mlinova, koji su samljeli 53.232 tone pšeničnog brašna i 17.384 tone mekinja. Mali su mlinovi samljeli 32.000 tone kukuruznog i 28.000 tona pšeničnog brašna. Nije u ovoj godini radilo 40 mlinova. Prosječna produkcija jednog seoskog mlina iznosi 332 tone.

Cjelokupna produkcija dala je 110.232 tone brašna u vrijednosti 20,880.350 i 17.384 tone mekinja u vrijednosti 2,607.600 dinara. Ukupna vrijednost produkcije u srpskim mlinovima iznijela je 23,685.455 din.

Pivare su ove godine bile u vrlo teškom položaju zbog velikog skakanja cijene ječmu i hmelju. I inače je izmedju pivara bila neobično jaka konkurencija u pogledu uslova za liferovanje piva. Tom konkurencijom su se koristile kafedžije na štetu pivara u tolikoj mjeri, da se posao već nije više rentirao. Osim toga pivare su imale ogromne štete zbog neregulisanih odnosa u pogledu vraćanja praznih sudova. I kad je ove godine nastalo enormno skakanje cijena sirovini, naročito hmelju zbog rdjave žetve, vlasnici pivara su bili prinudjeni, da sporazumno nadju izlaz iz teške i nesnosne situacije, u koju su silom okolnosti bili zapali. Tako je pri kraju godine došlo do sporazuma ne samo o načinu prodaje i liferovanja, već i o djelimičnom podizanju cijena pivu. Pivari su na tome putu samo pošli za svojim češkim kolegama, koji su još ranije podigli cijene pivu zbog rdjave berbe hmelja. Povoljno je na posao uticalo samo to što je produkcija skočila na 148.000 hektolitara u vrijednosti 7,500.000 dinara ili za 32% prema produkciji u 1910. godini.

Fabrika špiritusa imala je ove godine odlične poslove zbog sve veće upotrebe špiritusa u tehnici i zbog toga, što je šljiva zbog dobre cijene najviše sušena, a ne pečena za rakiju.

Prerada šljive ove godine dala je naročite dobre rezultate. Na strani je berba omanula, a u Srbiji je bila dobra. Pored dobre berbe i kvalitet šljiva bio je vrlo dobar. Cijene su bile vrlo visoke naročito za pekmez. Proizvedeno je 33.800 tona suvih šljiva u vrijednosti 19,000.000 i 6.130 tona pekmeza u vrijednosti 3,800.000 dinara. Od te količine izvezeno je 18,658.442 dinara.

Strugare. U ovoj godini prinovljena su dva preduzeća za preradu drveta, a neka od postojećih proširili su svoje instalacije. U svima ovim preduzećima (stružnicama) postoje oko 40 gatera, koji preradjuju godišnje oko 140.000 kub. metara najvećim dijelom četinastog drveta. Ukupna vrijednost preradjevina iznosi oko 3,500.000 din.

Rad je bio normalan. Preradjevine su namijenjene potrošnji u zemlji. Najveća količina preradjevina plasirala je kod seoskog stanovništva čija je kupovna moć bila pojačana blagodareći izobilju i niskoj cijeni svih poljoprivrednih proizvoda u ovoj godini. Potrošnja u varošima bila je neznatna.

Cijene drvarskim proizvodima u ovoj godini održavale su se na istoj visini sa onima iz ranijih godina.

Sa transportovanjem proizvoda i vodom i željeznicom bilo je velikih teškoća ne samo za vrijeme sezone izvoza, već i preko cijele godine. Uzrok je ovome neobično mala voda i stalna oskudica u vagonima.

Tekstilna industrija u 1911. god. producirala je u vrijednosti:

svilenih kokona	700.000	dinara
vunenih tkanina	3,500.000	„
pamučnih tkanina	2,000.000	„
gajtana „	500.000	„
kudelje „	480.000	„
Svega dinara	7,180.000	

Vunene tkačnice. Cijena vune nije mnogo varirala i održala se na istoj visini kao i u 1910. god. Srpske vune nije bilo u dovoljnoj mjeri pored toga što ona ni po svome kvalitetu nije za finije tkanine. S toga se vuna uvozila sa strane i to: australijska, madjarska, vlaška i turska. Ove se godine otpočelo sa izradom kamgarna, koji je stranoj robi uspješno konkurisao. Nije bilo novih investicija, jer je ranijih godina mnogo investirano. Broj vretena je iznosio: za štrajhgarn 7.500 a za kamgarn 2.080, svega 9.580. Broj razboja je bio 141 Od izradjene količine državi je liferovano u vrijednosti 650.000 dinara.

Ove je godine otpočela rad u Nišu jedna predionica pamuka sa 3200 vretena. Poslovi su bili dobri.

Kod pamučnih tkačnica bilo je nešto novih investicija. U Leskovcu je podignuta filijala beogradske tkačnice K. Ilića i Sinova sa 220 razboja, koja je već iduće godine otpočela rad a M. Ristić i Sinovi u Nišu povećali su tkačnicu na 150 razboja. U Beogradu je instalirana jedna predionica za potku porheta sa odjelenjem za bijelenje, bojenje i štampanje. Sve nove investicije iznose oko 1 milijun dinara, a sa tim novim investicijama tkačnice su imale svega 750 razboja.

Predivo za tkačnice je nabavljeno najviše iz Njemačke i Austro-Ugarske. Cijene su bile u početku 1911. god. (za 450 gr.) No. 20, 116 helera, a na kraju godine po 85 helera. Berba pamuka u 1911. god. bila je dobra. Najviše se uvozilo predivo No. 8—34. Poslovi su bili bolji pošto su zbog padanja cijene pamuku u opšte bili poslovi bolji u pamučnim tkačnicama. Državi je liferovano za 600.000 dinara.

(Svršiće se).

Proizvodnja austrijskog ugljena u g. 1916.

Proizvodnja „kamenog uglja" iznosila je 176 milijuna centi, i prema tome je za 15.2 milijuna centi veća, no ona u godini 1915. Prošlogodišnja je proizvodnja premašila šta više i dosada najveću proizvodnju, t. j. onu od godine 1913., koja je iznosila 164.6 milijuna centi.

Proizvodnja „koksa" iznosila je u godini 1916. koje 25.85 milijuna centi. Godine 1915. ta je proizvodnja bila 19.07 milijuna, a god. 1913., dakle u vrijeme mira, 25.6 milijuna.

„Mrkog uglja" proizvedeno je koje 232 lijuna). I u Rosicu i u Piznju proizvodnja iznosila 220.3 milijuna, a god. 1914. od prilike 237.8 milijuna.

Ostrau-Karwinski rudokop proizveo je god. 1916. ugljena za 109 milijuna centi. Tim je premašio i proizvodnju od g. 1915. (95.7 milijuna) i onu od god. 1913. (93.6 milijuna). I u Rosicu i u Piznju proizvodnja je uglja god. 1916. bila veća no ostalih godina. Naprotiv rudokopi u Kladnu proizveli su god. 1916. nešto manje uglja no god. 1915., to jest 25.6 milijuna centi prema 26 milijuna. Godine 1913. ta je proizvodnja iznosila 25.4 milijuna. Udara u oko proizvodnja Galicije, koja je god. 1916. iznosila koje 18.7 milijuna centi, dok je god. 1915. iznosila samo 16.5 milijuna centi. Doduše god. 1913. — dakle u mirno doba — proizvodnja je Galicije bila veća: 19.7 milijuna centi. No kad se uzmu u obzir sve prilike, treba priznati, da galicijska produkcija u mirno doba ne zaostaje mnogo za produkcijom u mirno doba. Od rudokopa mrkog ugljena proizveli su ugljenici u Brüxu god. 1916. 149.2 milijuna centi, a ugljenici u Falkenau 39.7 milijuna centi. Ugljenici tih dvaju gradova proizveli su skupa god. 1916. za 10.2 milijuna centi više ugljena no god. 1915.

Posljednje brzojavne vijesti.

Prve posljedice neograničenog podmorskog rata.

Kb. Haag, 6. februara.

Prema vijestima iz Londona, nije od dana objavljenja neograničenog podmorskog rata u engleske luke stigao ni jedan neutralni brod.

Potopljeni brodovi.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

London, 6. februara.

Brod je „Garmenthill" potopljen, a kako „Times" javljaju — smatra se izgubljenim i veliki engleski parni brod „Matherau" (7654 tona).

Amerika i eventualni rat sa Njemačkom.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Kopenhagen, 6. februara.

„Politiken" donose ovaj brzojav iz New-Yorka: Amerika ne namjerava ni u slučaju rata otposlati u Evropu svoje čete, jer to prije 1918. ne bi bila ni u stanju učiniti. Naprotiv postoji namjera, da se u slučaju rata poveća broj municijonih tvornica, kako bi se umnožio izvoz.

Zabrana plovidbe iz holandijskih luka.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina".)

Haag, 6. februara.

Holandska je vlada nekim brodovima iznimno dozvolila, da isplove iz luke; od ponedjeljka su medjutim opet sve luke zatvorene te nijedan brod ne smije više da isplovi.

Čuvanje neutralnih interesa.

Izjava državnog tajnika Zimmermanna.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Berlin, 6. februara.

Državni je tajnik Zimmermann izjavio zastupniku holandskog „Nieuwe Biroa", da će Njemačka po magućnosti čuvati interese neutralaca. Zimmermann je izjavio svoje zadovoljstvo, što je jedan dio holandske štampe sa zahvalom priznao brzu promjenu blokadnih linija. Njemačka u punoj mjeri shvaća težak položaj Holandije i učiniti će sve, da Holandiji omogući saobraćaj s njenim kolonijama.

Wilsonovo bluffiranje ratom.

Kb. London, 6. februara.

Reuterov ured javlja iz Washingtona, da je predsjednik Wilson imao dogovore sa državnim tajnicima za rat i mornaricu odnosno načina kojim bi se zakon protumačio u smislu, da se ovlasti vlada da u slučaju potrebe uzme u svoje ruke brodogradilišta, tvornice municije i druge radionice vojnih potreba.

Francuska štampa i Wilsonov poziv neutralcima, da se priključe Americi.

Kb. Bern, 6. februara.

Pariski „Journal" piše: Pozivom Wilsonovim neutralcima, da se njemu priključe, stvara se veoma težak položaj. Može se očekivati, da svi neutralci neće odgovoriti ovom pozivu, pošto bi takovo priključivanje za neke od njih, kao za Holandiju, skandinavske države i Švajcarsku predstavljalo opasnost.

Zastupstvo engleskih interesa u Njemačkoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Berlin, 6. februara.

Američki poslanik Gerard ne će po svoj prilici ostaviti Berlina prije nedjelje. Zastupništvo engleskih interesa preuzimlje po engleskoj želji holandski poslanik, zaštitu interesa ostalih država, koje je do sada štitio američki poslanik, preuzimlje španjolski poslanik.

Sjedinjene Države i zarobljeni Nijemci.

Kb. Lugano, 6. februara.

„Secolo" saznaje iz Parisa, da je tamošnji američki poslanik dobio naredjenje od Wilsona, da obustavi zastupanje njemačkih zarobljenika i gradjanskih interniraca u Francuskoj. U ovoj se naredbi ništa ne veli za internirane austro-ugarske i turske podanike, koji će i dalje uživati zaštitu američkog poslanika.

Važna ministarska sjednica u Švedskoj.

Kb. Bern, 6. februara.

Admiral Fournet smijenjen je sa svoga položaja, koji je bio do sada zapovjednik mornarice sila sporazuma u grčkim vodama.

Fournet smijenjen.

Kb. Stockholm, 6. februara.

Tek što se povratio ovamo iz Kopenhagena kralj je odmah održao ministarsku sjednicu.

Rusija i poljsko pitanje.

Kb. Petrograd, 6. februara.

Ruski car naredio je na 25. januara, da se za riješenje poljskoga pitanja ima obrazovati posebna komisija pod predsjedništvom ministra predsjednika. Ovoj će komisiji osim toga pripadati ministar vojni, ministar spoljnih poslova i finansija, glavar vojnog stožera i predsjednik komore. Osim toga su u ovu komisiju pozvani prijašnji ministar predsjednik Goremijkin i sadanji poslanik u Londonu Sazanov.

Razne vijesti.

Novine za slijepe.

U Pragu je izašao prvi broj novoga lista za slijepe pod naslovom „Zora". Štampa se točkastim slovima sistema „Braille", a članci i vijesti izlaze u češkom jeziku. List ima za sada 71 pretplatnika, medju njima i 10 slijepih vojnika.

Vukovi u Bosni.

Iz Sarajeva javljaju, da su se u visočkoj okolini pojavili vukovi. Drži se da su to vuci s pograničnoga gorja na Drini, odakle su ih ratne operacije bile u svoje doba poplašile, te su pobjegli na zapad. Isto se tako vidja dosta lisica.

Nadjen stari ilirski novac.

Javljaju iz Zadra: kod vile dr. N. Bjelovučića u Sutvidu kod Janjine našao se ilirski novac iz III. vijeka prije Hrista, koji je pripadao ilirskom plemenu Ardijcima. Poslan je poznatom istoričaru i arheologu don Frani Buliću, koji će o njemu pisati.

Pažnja! Najbolje preservativno sredstvo protiv epidemičnih bolesti (Cholera, tiphus i t. d.) jeste prirodno čisti
KRONDORFER SAUERBRUNN. 488
Djeluje ljekovito, osvježavajući i okrepljujući. Izvrstan dodatak vinu i šampanjcu. Adresa: Krondorfer, Budapest Zoltángasse 18.
Glavno stovarište za Srbiju i Beograd:
Apoteka Protić, - Beograd,
Kralja Milana ulica 82.

ljan. V. 8; VIII. 32). Na taj način izvor ljubavi zaključuje se ne u čoveku, nego u Bogu. A kad, prema tome, ljubav po svojoj suštini proizlazi od Boga, to je, sljedstveno, naša ljubav — plamen od božanstvenog plamena; kad se posredstvom ljubavi Božje i u neprijatelju vidi stvor Božji, to ljubiti naše bližnje, pa čak i neprijatelje naše (Mat. XVIII, 33) — jest naš najsvetiji dug. Osim toga, ako je ljubav po suštini svojoj od Boga, to naša ljubav prema bližnjima zamenjuje nam nedostatak našeg neposrednog vidjenja Boga. Jer Bog je savršeno nedostupan čuvstvenom gledanju, i niko nikada nije vidio Boga (I. Jov. IV, 12) u Njegovom biću (I. Tim. VI. 16) osim pravednika, koji će „Ga viditi kakav je" (I. Jov. III, 2; Mat. V, 8) u Njegovom savršenom i apsolutnom blaženstvu. No ako je ljubiti Boga za nas prvi dug, to moguće naše opštenje s Njime najsavršenijim se načinom izražava u našoj ljubavi prema bližnjima: ljubav prema braći pokazuje da Bog prebiva u nama, i ljubav Božja u svoj svojoj punoći i savršenstva nalazi u nama svoje obitovanje, svoje prebivanje (IV. 12).

U hrišćanstvu nema nikakovih drugih puteva osim ovoga, osim jedinog i nenadmašnog puta — ljubavi.

Crkva je postavila kult lepoti. Jevreji su se starali da gaje u sebi žarku ljubav i vernost svome Jehovi. hrišćanstvo, pak, obuhvata sav svet čistim materinskim zagrljajem svete ljubavi; ljubavi kojom je Hristos iskupio svet od greha, proklestva i smrti, zapečativši ih svojom golgotskom žrtvom.

Setih se ja svega ovog. Pred mojim duhovnim očima izadje stari zavet apostola ljubavi Jovana Bogoslova, ali večno novi i za sadanje vreme tako daleki svet svetlosti i veličine, svetosti i duhovnog blaženstva. I on se duboko dojmi moje duše i srce moje užasno raščeruba. I ja se silno zaplakah od bola, od užasa, koje sobom donosi današnje vreme svojim hekatombama života svojim rekama krvi ljudske, svojim čeljustima gladi... nasuprot zaveta Hristovog: „ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe" (Mat. XXII, 39).

MALI PODLISTAK.

Iskorišćavanje vulkanske toplote.

Još prije rata činjeni su u Italiji opiti za iskorišćavanje vulkanske toplote, a sad se, uslijed oskudice u ugljenu, ozbiljno prionulo na taj posao. Najviše radi na tome veliki industrijalac knez Canti. A postupa se ovako: U vulkansko toplo tlo udaraju se cijevi, dok ne dodju do vulkanske pare, koja kroz njih naglom brzinom izlazi. Ova vrlo jaka para sprovodi se kroz druge cijevi pod kotlove mašina, te zagreva njihovu vodu i paru za tjeranje mašina brže nego vatra od ugljena. Ove mašine opet proizvode električnu snagu, koja se pomoću akumulatora sprovodi svuda, gdje je potrebna. I tako već mnoge fabrike u Italiji služe se električnom snagom, proizvedenom pomoću vulkanske toplote, a u buduće biće tih fabrika sve više i više.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Milu A. Petroviću, Ženeva. Molim vas, da me što skorije izvjestite, kako je moj sin Ljubiša Čirović, regrut 1896. Vaša dva izvještaja primio sam davno i i od tada nemam vijesti o njemu. Ljubiši reci te neka i dalje novce uzima od tetka Divca koliko mu bude trebalo. Javite mu, da familija Dobrosava Danilova i Divčeva kao i mi svi zdravo. Iliju izvjestite, da je Tina umrla 24. 7. 1916. Baša je zdrav moli Iliju, da joj se javlja češće. Vas molim gospodine Petroviću, da me u buduće češće o svima mojima izvjestite, a naročito o Ljubiši, jer mnogo brinem. Zahvaljujem vam Mladen Čirović, Gornji Milanovac. A 2045-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva, za gospodina Gaju Gjorića, Marseille, France. — Pošto je sav novac iz mase Terzića u novčanim zavodima, to molim gospodina Gaju Gjorića, da nam izvoli poslati izvjesnu pomoć, jer smo svi sad u oskudici, pošto kod sebe nemamo nikakove gotovine. Unaprijed zahvalna Andjelija Terzić, Breslauerstrasse 21. Smederevo. A 2029-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Mi dolje imenovani molimo vas, da nas za naše po mogućstvu najbržim putem izvjestite, da li su živi i zdravi, na čemu ćemo vam biti vječito blagodarni. Za: Ljubomira Markovića, konjanika III. eskadron, V. puk, II. poziv, Velimira Markovića, konjanika IV. ekadron, V. puk, II. poziv, Miladina Markovića, V. puk, I. poziv, Sretena Markovića, podporučnik, V. puk, I. poziv, drinske divizije, Toma Marković, V. puk, I. poziv, Milovan Ranković iz Šarbana, II. konjički puk, mitraljesko odjelienje, Gaja Tadić, regrut, V. puka, Božidar Tadić, regrut, V. puka, Boško Ilić u štabu drinske divizije, I. poziva, Branko Ilić, IV. bataljon, IV. četa, V. puk, I. poziv, Živko Ilić, konjanik, IV. eskadrona, II. poziva, Sava Popović, ordonans u drinskoj diviziji I. poziva, Hristivoj Popović u V. puku, I. poziva, Božidar Matić, regrut V. puka, Milosav Mićimovac, V. puk, I. poziv, drinske divizije, Srećko Radoičić, IV. četa, II. bataljon, 17. puka, I. poziva, Nenad Jakovljević, III. pozicjona baterija, II. poziva, drinske divizije, Mihajlo Jakovljević vozar, dunavska divizija kombinovana, I. poziv, Tihomir i Radiša Mijailović, III. bataljon, III. četa, V. puk, I. poziv. Molimo vas, da i njih izvjestite, da smo mi njihovi svi živi i zdravi i molimo, da nam se i sami često javljaju. Vama vječito blagodarimo i molimo, da nas o svima izvjestite na adresu: Kata I. Mandžukić-Obrenovac, preko novina ili ma na koji način. U ime svih porodica vječito blagodaran Stanisav i Janko Marković iz sela Vukićevice-Obrenovac. 28170-8

Gospodinu SVETOZARU BUJOŠEVIĆU, Ženeva. Molim vas najponiznije gospodine Bujoševiću, da izvolite poznatim vam putem dostaviti Svetozaru Popoviću, Boulevard Carnot 26 Alger — Afrika sledeće: Dragi i ljubezni naš Sveto! Ja i deca zdravi smo i ništa ne brini. Neopisano smo radosni što si nam ti živ i zdrav, i zato se samo molimo Bogu, a potpuno smo zadovoljni i mnogo ti blagodarimo, što si nam do sada u više puta novac poslao, koji smo primili i koji smo korisno utrošili i trošimo. Karte tvoje redovno primam kao i posledniu od 4 novembra tekuće godine, a kako vidim da ti moje mnogobrojne karte ne primaš to koristeći se dobrotom gospodina Kanačkog, koji te takodje mnogo pozdravlja i želi ti svako dobro kao i dobrotom gospodina Bujoševića, — ovim ti se putem javljam i opet ti ponavljam, da mi sada ni u čemu ne oskudevamo i da za nas ništa ne brineš no samo čuvaj sebe. Sa decom sam postupila kao što si mi i naredio, a sada primi mnogo pozdrava od tvoje po sto puta ljubeće te dece i žene, koji mnogo žele da te vide makar i u tvojoj slici, — tvoja ljubeća te Nadežda Popovića, Ivanjica. A. 2031-8

Gospodinu ILIJI MIHAJLOVIĆU, narodnom poslaniku, Krf. Dragi Ilija! Molimo vas mnogo raspitajte za naše mile sinove jesu li živi: Ljubomir Jakovljević 4. četa 4. bataljon 19. puk; Sava Jakovljević ista grupa; Jovin M. Andrić ista grupa; Radomir Jakovljević 12 puk II četa II bataljon; Svetolik Jakovljević I bataljon II četa 19 puk; Radoje Jakovljević 4 artiljeriski puk, narednik: Dragomir Jakovljević I bataljon II četa 19 puk, podnarednik; Veljko Stefanović I bataljon II četa 19 puk, narednik; Svetozar Stefanović II četa X puk II poziv; Mijajlo Jakovljević 4 četa X puk II poziv, kaplar; svi iz Orašca. Šaljemo vam srdačni pozdrav i ostajemo zahvalni Milovan Jakovljević i ostali, tvoj N. Janaćković. Svi smo zdravo, odgovori. Arandjelovac. A. 2027-8

Gospodinu **Miši Popoviću,** profesoru i narodnom poslaniku, Ženeva. Ovim putem umoljavam vas i ovlašćujem, da naše učiteljske plate pošaljite na adresu: Tihoslavu Kovačeviću, učitelju i Adamu Laziću, privremenom učitelju, svršenom bogoslovu, Šabac, S poštovanjem T. Kovačević, Ljubovija. A 2050-8

Svetozaru R. Bujoševiću, Boullevard Carl Vogt 60, Ženeva. Poštovani gospodine Svetozare! Molim vas, da me izvjestite za moga brata Radojicu Palibrka iz Medovina, kaplara, I. čete, I. bataljona, 4. puka, I. poziva za koga do sada ništa ne znam, da li je živ i gdje je. Unaprijed vam ostajem svagda blagodaran Radonja Palibrk, selo Medovine-Ivanjica. A 2036-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva, za gospodina Dragana Krnjajića, činovnika, ministarstva finansija, Krf. Molim vas lijepo gospodine Krnjajiću, potrudite se, da mi se što više ispošlje od Tasinog primanja, na moju adresu. Novac mi je potreban, jer Tasa već 10 mjeseci nije sa mnom, te mu moram mjesečno izdržavanje slati. Vama i gospodinu Premoviću mnogo unaprijed blagodari. Mileva Djordjevićeva, Balkanska 22. Beograd. 28188-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Vaš oglas „Beogradskih Novina" u kome me izvještavate za moga muža Živojina Banovića, pročitala sam, na čemu sam Vam veoma blagodarna. Molim vas lijeno, budite tako dobri, te izvjestite moga muža Živojina, da smo svi živi i zdravo, kako kod kuće, tako i u selu. Blagodari vam Draga Banovićka, Gorji Milanovac. A 2017-8

Milija Jovičić, Gornja Dobrinja. Gospodinu Miladinu Stefanoviću, narodnom poslaniku. Porodice dole imenovane mole vas, da pošaljete po mogućstvu izvještaj, jesu li živi: Ninka Majstorovića, Papratište, vojnik municione kolone, drinske divizije, II. poziva, traži majka Tomanija: Jovišu Majstorovića Papratište, vojnik VIII. bataljona, 3. brdski divizion, traži majka Tomanija: Mihajla Majstorovića, Papratište, vojnik konjičkog depoa, traži sestra Djulka: Obrada Majstorovića, Papratište, vojnik IV. puka, 2. poziva, traži žena Krstina: Budimira Majstorovića, Papratište, ordonansa IV. puka, 2. poziva, traži žena Višnja: Strahinju Majstorovića, Papratište, vozara XVII. puka, I. poziva, traži strina Milenija: Bogdana Majstorovića, Papratište, telegrafista XVII. puka, I. poziva, traži strina Milenija: Borisava Majstorovića, Papratište, vojnik XIII. puka, I. poziva, traži otac Dmitar: Vladisava Vukosavljevića, Papratište, vojnik XIII. puka, I. poziva, traži majka Zagorka.

Gospodinu **Miliću Radovanoviću,** profesoru Univerziteta. Molim vas budite dobri javiti, je li živ Svetislav Radovanović i ostali iz Čestobrodice? Po mogućstvu izvjestite, njihovi su zdravo. Sa mnogo pozdrava, Milenko Popović, prota. S poštovanjem, Milija D. Jovičić, iz Gor. Dobrinje, Es. P. Požega, (Serbien). A. 2042-8

Svetomiru Prodanoviću. Tvoj oglas smo pročitali i mnogo se obradovali. Mi smo svi zdravo i dobro. Javljaj se češće, da ne brinemo. Dobio sam tvoju kartu. — Pozdrav od svijuh, tvoj brat Dragoslav Prodanović, iz Čumića. A. 2019-8

Gospodinu **Iliji Mihailoviću,** narodnom poslaniku, Krf. Molim vas čika Ilija, izvjestite me za slijedeće: Lazar Marinković, poljska artiljerija, I. divizion, I. baterija, moravske divizije; Djordje Marinković, bolničar I. poljske bolnice, X. puka, 2. poziva, traži ih otac Milosav. Milovan Pavlićević, I. poljska bolnica, X. puka, 2. poziva traži ga majka Radojka. Radomir Živanović, poslijednji regrut 19. puka, traži ga majka Krstina. Svi su iz Topole. Petar Lukić, vozar 4. odjelienja, rezervne municione kolone, drinske divizije iz Trešnjevice. Šalje vam rukoljub, Ljuba Milentija Nikolića, Arandjelovac. A. 2023-8

Iliji Mihajloviću, narodnom poslaniku, Krf. Poštovani kum Ilija! Molim vas javite mom Peri, da sam hvala Bogu zdravo i dobro sa djecom. Neka ne brine za nas, samo sebe neka pazi na zdravlje. Ja ne radim ništa, a izdataka imamo. Dragomir se ne javlja. Pero, ako možeš doznati za Bogdana Perišića, I. bataljon, 3. četa, 19. puk, i Svetozara Bobića i njegove sinove. Svi iz Kopljara, javi i piši češće, jer brinemo. Mnogo pozdrava, dieca ljube ruke kum Iliji. Ostajem zahvalna i mnogo pozdrava. Njegovi su svi dobro. Darinka P. Kostandinović, sa djecom, iz Arandjelovca. N. Janaćković. A. 2025-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Geneva. Najučtivije Vas molim, da dostavite mome mužu Radenku Kotlajiću, narednika II. konjičkog puka, slijedeće: Mili moj Radenko! Tvoj izvještaj, da si nam ti, naša mila braća, i zet Boja, svi živi i zdravi, jako nas je sve obradovao, jer odavno nismo ništa od vas dobili, što nas je u veliku brigu bilo bacilo. Mi smo svi hvala Bogu zdravi, nemate šta brinuti, s radnjom po malo radim. Molim te Radenko, javi nam odmah ako je kome od vas novac potreban, da vam pošaljemo, ili da tamo od koga uzmeš, a nami javi kome ovdje da položimo. Javljajte nam se češće. Juli je žao, što joj se Boja ni jednom kartom nije javio. Srdačno vas pozdravljamo svi i ljubimo. Tvoja Stana Kotlajić i ostali. Kraljevo, Kaiser Wilhelmstrasse Nr. 74. 28204—8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Mnogo vas molim, da me izvestite za moga sina Milojka J. Jovanovića, regruta I zeljezničke čete. Do sada mi se nije nikako javio. Večito će vam biti blagodarna njegova sestra Sofija i mati Jelisaveta Jovanović, Beograd, Miloša Velikog 79. 28245-8

MILANU i ALEKSANDRU MARINKOVIĆU, studentu prava, Ženeva. Poštovani i dragi čika Milane i Aco! Najljepše Vas molimo, da poradite kod nadležnih, da nam se najbržim putem pošalje očina učiteljska plata, koja iznosi 3000 godišnje, ili što veću sumu novaca na račun našeg primanja, koje nismo primili od oktobra 1915 u Rašci. Mi smo vam dvaput javili za smrt našeg oca, koji preminu 24./XII. 1915. god. u Velikoj Plani. Mama nam je bolesna. Vaš brat Žika ostavio nas bez ikakve zaštite, bar da je kod od vas u Beogradu, da vi bar brinete za siročad vašeg brata, koji drugog nemaju osim vas, kome bi se izjadali, te da bi olakšali ovaj život. Vas čika Milane i Acu grle i unaprijed vam blagodare i žele da im se javite. Sinovice: Mica, Ljubica i Zora. Pošaljite novac na mamu Darinki Lukići udovi, Živka učitelja. Velika Plana smederevska. 28208—8

ACI DINIĆU, Ženeva. Poštovani gospodine! Izvjestite mog milog Vukašina, da sam primila njegove karte od 2./XI., 29./XI. i 29./XII., kao Vaše od 3./I. 7./I., na čemu Vami i njemu mnogo blagodarim. Ja sam sa majkom, braca Milošem, Ivanom, Julom, seja Milevom, zetom, svom djecom, kao i malim Ljubom seja Milevinim zdrava, i želim njemu i svoj braći mojoj i zetovima sreću i zdravlje, i da se češće javljaju. Vukašina pozdravlja i vole, Vami uvjek duguje blagodarnost na dobroti. Mila Vukašina Antića, Deligradska 4, Beograd. 28226—8

Gospodinu DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Primila sam Acinu pošiljku. Zahvaljujem i molim, da mi se redovno šilje, jer mi je to jedini prihod. Srdačan pozdrav. Leposava M. Živković, Mutapova 46, Beograd. 28246-8

Gospodinu DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Umoljavam vas, da dostavite Tanasiju Jovanoviću pisaru štaba moravske divizije II poziva, sledeće: Dragi Taso! Molim te izvesti me što pre, šta je sa Djordjem Gobelićem, je li živ i zdrav, javi odmah preko „Beogradskih Novina" ili kartom. Blagodaran Žika Gobelić. Veliko selo, srez vračarski. 28250-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Najpokornije vas molim, da me izvestite što pre za moga sina Diordja Gobelića, narednika VI eskadrona IV konjičkog puka dunavske divizije II poziva, da li je živ. Večito vam blagodaran Žika Gobelić, Veliko Selo, srez vračarski. 28251-8

Gospodinu DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Molim vas dostavite Tasi Jovanoviću pisaru štaba moravske divizije II poziva, sledeće: Dragi Taso! Umoljavaju te Steva i Ilija da njihovim sinovima Peri Vukojeviću I bataljon I divizion II poziv dunavske divizije i Milutinu Vukojeviću daješ novac i meni javiš, a oni će meni dati. Njih izvesti, da su im ukućani svi zdravi. Tako isto da se izvestiš i novac da daš, za Dragutina Stojanovića I baterija brzometni dunavski artiljeriski puk I poziv, a koji se nije nikako javio. Javljaj češće za sve. Sa decom sam zdrava, ne brini. Pozdrav tebi i Milu od Spase. Blagodarna Spasenija Jovanović, Resavska 84, Beograd. 28249-8

MILOVANU LAZAREVIĆU, Ženeva. Molim vas izvestite moju braću Dobrosava, Miloja i Milana Tomaševiće da smo svi zdravi. Ja sam se oženio Nevenom Katić. Brat Miloje je kod mog oca. Stric Svetozar je u Ugarskoj. Izvestite me za mog brata Čedomira Dragačevića, vojnika II poljske baterije šumadiske divizije I poziva. Blagodaran Tihomir Lj. Tomašević iz Darosave. 28244-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim vas izvjestite moga brata Životu Mihajlovića, štampara. Dragi brate Žiko! Tvoj oglas smo pročitali. Katica opasno bolesna bez ikakvog je sredstva, novac odmah pošalji. Tajka i Rakić su umrli. Steva i Dara sa decom kod tetke. Žiko, molim te, javi Bori, da mi novac odmah šalje. U velikoj smo oskudici, neka nas se seti. Pozdravlja vas i ljubi vaša majka i sestra. Mara Aleksić, Sveto Savska ulica 20. 28243-8

SLAVOLJUB KOVAČ, rezervni kapetan. Novac sam primila šest puta. Šalji uvek preko tečine adrese. Sa mojima zdrava sam. Izvesti Dragutina Brku, da je Lepa sa četvoro dece zdrava kod Perse i da joj se novac što pre ispošlje, na tečinu adresu. Javi kako je bata, Jova i Dušan tetka Persin. Pozdravlja te tvoja Zorka Kovač, Niš. 28242-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Najlepše molim dostavite sledeće Boži A. Srećkoviću, konjičkom poručniku dunavski diviziski konjički puk I poziva: Mili Božo: Vest da si ranjen jako me brine. Javi odmah istim putem o svom zdravlju. Ja kao i svi naši ovdi i u Kragujevcu zdravi smo. Želimo očekujemo vesti od vas, želimo da pošaljete svoje fotografije. Sa svima ti šalje tople pozdrave i najlepše želje tvoja Zagorka Milivojević, Friedrichstrasse No. 7, Kraljevo. 28238-8

Umoljavam BIRO DJORDJEVIĆA, da me izvesti, šta je sa mojim sinom Živojinom Milosavljevićem, pontonjer II odelenja veliki mostovski tren. Traži ga otac. Petar Milosavljević, selo Provo, okrug podrinski. 28237-8

Gospodji **Jelisaveti Čemerikić,** Prizren. Dobih od Mite kartu. Javlja mi, da je zdravo on, Andra, Stojan, Dušan, Jovan i Mita. Traži, da ga izvjestim o vami. Javite mi, kako ste vi svi? Tebe i sve tvoje srdačno pozdravlja i voli, Leposava Djordjević, Miletina ulica 28., Beograd. — 28235-8

Aleksi Grebenarviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas, da me izvjestite preko „Beogradskih Novina" za moju djecu: Svetozara i Čedomira Tričkovića, učenici VI. i IV. razreda gimnazije. Gledajte, da nas odmah izvjestite i utješite, a jedino majku, jer smo čuli, da je jedan umro. Možete misliti kako nam je. Zato izvjestite nas, što je moguće prije. Blagodari i pozdravlja, Milan T. Tričković, Niš. 28228-8

Julija Čemerikić, Niš. Danas čitam u oglasu, da si u Nišu. Šta je s majkom? — Ako vam je moguće smesta se krenite za ovamo, da budemo svi zajedno. Ovdje je i naš Milan kao ljekar u bolnici. Smesta se javite i šta je s majkom. Emilija Dušana Jovanovića, Prote Mateje ulica 62. — 28211-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Najučtivije vas molim, gospodine Premoviću, kao nepoznata, raspitajte za moga muža Nikolu D. Ilića, rezervnog kapetana 2. puka, 2. poziva, dunavske divizije, koji se samo jedan put javio. Da li je u životu? Njega izvjestite, da sam sa diecom zdrava, i molim za brzu pomoć. Vama osobitu blagodarnost, njega pozdravlja, Jelena Nikole Ilića, Dečanska ulica 18. Niš. 28225-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva, Case 3545. M. B. Poštovani gospodine! Učtivo vas molim, budite dobri i što je moguće prije izvjestite me kartom, da li je moj muž Marko Stefanović, narednik 2. čete, 3. bataljona, šumadijski puk, koji je otišao sa vojskom i do danas se nikako ne javi. Unaprijed ću vam biti blagodarna. Izvjestite me i za sina Jovana Stefanovića, koji je bio u Kragujevcu u pirotehnici u sabljarskom odjelienju, regrut. Do danas se još nije javio. Troškove ću vam nadoknaditi. Ponizna Ružica Stefanović, Careva ulica 29., Čukarica, Beograd. — 28215-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Najljepše vas molim gospodine Premoviću, budite dobri, raspitajte za mog sina Jordana Petrovića, narednika 16. puka, 4. čete, 2. bataljona, I. poziva, da li je u životu, jer od evakuacije, pa do danas nije se javio. Mnogo vam blagodari majka Jordanova, Nastasija Petrović, Niš. 28224-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Molim dostavite ovaj oglas gospodinu Živojinu Šobiću, narodnom poslaniku: — Učtivo molim gospodina Živojina Šobića, narodnog poslanika, da me izvjesti za moje djevere iz sela Glušaca, okrug podrinski i to za: Matiju Ludimirovića, VI. puk, 2. poziv, 4. četa, I. bataljun i za Milorada Ludimirovića, VI. puk, I. poziv, 4. četa, I. bataljun, oba drinske divizije. Blagodari zahvalna, Saveta Ludimirović, Ohridska ulica 10. Beograd. 28212-8

Gospodinu **Dušanu Šijačkom,** Rue de Berne 15. Ženeva. Poštovani gospodine! Učtivo vas molim, dostavite ovaj oglas mome mužu Aleksandru Srećecu: Dragi Aco! Tvoje karte dobila sam, u kojima mi javljaš, da si mi novac poslao, koji nisam dobila. Lijeno me savetuješ, ali mi sredstava ne šalješ. Pojmi sa koliko si me novaca ostavio, zato se o meni bolje postarai i novaca mi što više pošalji. Tvoji su mi samo jedared odgovorili. Sad o njima ništa ne znam. Novac mi pošalji preko Wiener Banke. Pozdravlja te i ljubi tvoja Mica Srećec, Sindjelićeva ulica 35. Beograd. 28209-8

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Ženeva. Uvaženi gospodine! Meni su poginuli sinovi u ratu: Petar Protić, major komandant VI. puka i Jaša Protić, poručnik adjutant VII. puka. A muž mi: Dimitrije Protić, kapetan I. klase, razboleo se na položaju i umro 1915. godine. Penziju i invalidu usljed ratnih prilika nisam mogla da regulišem, a podatci su kod gospodina Ninka Milinkovića, kapetana adjutanta dunavske divizije i Dobrivoja Nikolića, kapetana na radu u dunavskoj diviziji. Molim vas, zauzmite se za mene staru i ojadjenu majku, da mi se što prije pošalje pomoć, na ime moje penzije i invalide, da ne ostanemo na sokaku, jer sam bez ikakvih sredstava za život. Blagodarna, Mara Protić, Beograd, Zorina ulica 7. 28214-8

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Najpokornije vas molim, pošaljite ovaj oglas mome zetu Božidaru Miloševiću, broj pošte 111: Dragi moj Božidare! Mi smo svi zdravi, Boga moleći za tvoj život, da nam Bog da, da se još jednom zdravi sastanemo. Milan se javlja, da je zdrav. Molim te zete javljaj se češće, jer očajavamo za tobom i za Milanom. Novac smo primili tri puta. Slikaj se, pa nam sliku pošalji, mi na tvoje karte odgovaramo redovno, da li primaš naše karte. Mi te Božidare ljubimo i pozdravljamo, majka Katarina Obradović, Rajićeva ulica 12, Beograd. Vami gospodine Stevo blagodarnost i pozdrav. 28216—8

Gospodinu **Petru Bogavcu,** Hotel Terminus, Ženeva. Najučtivije vas molim, da ovaj oglas dostavite mome mužu Mati Petroviću, bolničaru stalne vojne bolnice, šumadijske divizije: Dragi Mato! Tvoju posliednju kartu od novembra mieseca preko Crvenog Krsta dobila sam. Ja sam ti pisala mnogo puta, samo ne znam, da li dobijaš. Ja sam sa diecom, čičom, snajkom i Mićom zdrava i za nas nemoj brinuti. Ti se javljaj češće, jer sam ja najsretnija toga dana, kad od tebe vijesti dobijem. Sa radnjom radim, pošto sam vino i ostalo sve ponova nabavila. Za radniu nemoj brinuti. Novaca ako ti bude trebalo, uzmi od koga tamo, a mene izvjesti, da dotičnoj porodici ovdje isplatim. Dara i Olga su već velike porasle. Olga je već naučila da piše, i često se sjeća svoga tatice. Svi te pozdravljaju, djeca ljube ruke tati, a najviše te pozdravlja tvoja Savka Petrović, Komandantstrasse No. 7. Kraljevo. — 28241-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva, Case 3545. M. B. Molim, da dostavite mome mužu Vladimiru J. Protiću, podnarednika VII. puka, 2. poziva, I. čete, I. bataljona, da sam zdrava s djecom. Novac, koji je poslao, primila sam do sad šest puta. Novac neka šalje svakog mjeseca i to na moju adresu, jer sam s djecom u oskudici. Unaprijed vam blagodarim, Persida Protić, Laudanova ulica 124. Beograd. 28207-8

Adamu Djermanu, Ženeva, za Vukašina Antića, činovnika Narodne Banke: Mili moj Vukašine! Sretna sam, kad samo od tebe imam tako često izvještaja, gdje mi za sve naše uvijek javljaš. Bog samo neka vas čuva. Piši uvijek. Novac mi nije potreban, ali pošalji. Izvjesti se u Narodnoj Banci za ockinu isporuku u avgustu mjesecu. Tebi je ta stvar poznata. U Negotinu svi zdravi. Izvjesti za Dragutina i Čedu Radosavljevića, kapetana naše rodjake. Pošalji tvoju i Mominu sliku. Pozdravlja te majka, Miloš, Ivan, Mileva, zet, Jula, sva dieca sa malim Ljubom tebe voli tvoja Mila. Vama gospodine Djermane mnogo blagodari Mila Vuk. Antića, Deligradska ulica 4. Beograd. 28227-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Ženeva, za gospodina Svetozara Gmizovića, majora. Zdrava sam sa diecom, ne brini. Javljaj se češće. Ide li Aca u školu? Sa Acom primi mnogo pozdrava od nas. Anka Gmizović, Niš. 28213-8

Madmoiselle Marie de Ruisecko, — docteur, Génève, Suisse, Rue Prairie 17. Poštovana gospodjice! Vaše dve karte primila sam i mnogo vam blagodarim. Molim vas, javite gospodinu Stevi Aćimopiću, Hotel Terminus, da mi pošalje novčanu pomoć na ime moje učiteljske penzije, koja iznosi 54,78 dinara miesečno, a nije primljena od januara 1916. godine. U oskudici sam sa četvoro djece. S poštovanjem Latinka Ilić, Studenička ulica 24. Beograd. 28252-8

G. Budimović, - Kruševac.

Dimitrije J. Hadji-Pavlović, Ženeva. Lijepo vas moli Dimitrije Smiljković, pekar iz Soko-Banje za izvještaj o njegovom sinu Dragomiru Smiljkoviću, konjičkom potporučniku. Kao i svakog ko o njemu što zna. On je zdravo sa svima ukućanima. B. 1163

Dragoljubu Radojloviću i Miti Hadji-Pavloviću. Molim pomenutu gospodu, da me izvieste o Jovi Dragičeviću, učitelju i rezervnom oficiru, o Mihailu Velikoviću, podnareditku piešadijskom, Dragomiru Markoviću, redovu municione kolone iz Bučja. Jesu li živi i zdravi. Takodjer o Mici Jove Dragičevića, koja je bila u Marseliu. Da se izvjesti o ovome Mileva Svetislava Haidukovića iz Kruševca. B. 1164

Budimir Popović, regrut od 1896. godine, 2. puk, moravska divizija. Bogomir Popović, žandar konjički sa službom u Dojranu. Traži otac i brat Dušan Popović iz Sebice.

Ljubomir Djordjević, vojnik 1. četa, 2. bataljun, 13. piešadijski puk, moravska divizija. Traži žena Draga Diordjević iz Sebice.

Borislav Davidović, komordžija, 2. četa, 1. bataljun, šumadijska divizija, 12. puk, 1. poziv. Traži otac Milenko Erić iz Vel. Šiljegovca. Blagodari i pozdravlja u ime potpisatih Milosav Simić iz Sebice, pošta Kruševac. B. 1165

Momčilu Paštrovliću, sudiji, Ženeva, za Sretu Dinića. Dragi Sreto! Molim te, da me izvjestiš za ove vojnike: Aleksandar Todorović-Stoiadinović, rekrut od oktobra 1915. 14. puk, timočka divizija iz Gredetina, do sada se nije javio. Traži ga otac Nikola. Boško Cvetković, diviziiska konjica i brat mu Bogosav Cvetković, rekrut od 1915. iz Vel. Šiljegovca, jedan put se javili. Traži ih mati Milosava. Ilija Radenković, kaplar 3. čete, 1 bataljuna, 12. kadrovskog puka, šumadijske divizije, javio se jedan put. Traži ga otac Milan Radenković iz Sušica. Svima su u kući svi, kao i Bule i ja zdravi. Gospodinu Paštroviću blagodari, a tebe voli Evgenija Dinić. B. 1166

Stevi Aćimoviću, advokatu, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas lijepo, da budete dobri, da pribavite izvještaj o slijedećim licima i da me ovim putem izvjestite, a sve troškove, koje oko ovoga pričinite javite, da bi položili vašim preko koga vi budete javili: Čedomir Simić, vojnik 3. četa, 2. bataljun, 2. puk, I. poziv. Dobrosav Simić, bregalnička bolničarska četa, 1. poziv, 2. puk, moravska divizija. Traži otac Milosav Simić iz Sebice.

Bratislavu Petroviću, Ženeva, pošta 405, M. B. Molim lijepo, da me o slijedećim licima izvjestite: Milunu Miličeviću-Markoviću, poručniku 4. četa, 4. bataljun, 3. prekobrojni puk, drinska divizija, Vladimiru Markoviću, regrutu iz 1896. godine, Vojislavu Markoviću, vojniku 2. četa, 1. bataljun, 20. puka, timočke divizije; Avramu Paunkoviću, provijant kolona, 14. puka, 2. poziva; Vlastimiru Vesiću, stalni kadar 14. puka; Vojislav Pavlović, aktivni narednik 1. prekobrojni puk, svi iz Žitkovca i Miliju Dimića, vojnika 6. baterija, 2. divizija timočkog artiljeriiskom puka. Molim javite na adresu: Dioka Gojković, Kruševac, Kraljevo-strasse 14. Unaprijed blagodari Dragutin Marković, Žitkovac. B. 1177

Molim lijepo svoje prijatelje, poznanike i drugove, tko poznaje moga brata **Milutina Mitrovića zvani džoda,** stolarski radnik, Kruševljanin, dugogodišnji beogradski radnik, kao vojničar uzet je u vojsku 10. puku, 4. bataljunu, 2. četa šumadijske divizije i za **Antu Petrovića,** bivši abadžija, Stalaćanin, u mitraljeskom odjeljenju, 12. puka, 2. poziva. Tko zna što o njima, da me odmah izvjeste, molim lijepo. Molioc Milun Mitrović, berberin, Kruševac, Hauptstrasse 10. B. 1178

Dragomir Konjević, Užice.

Miši Trifunoviću, Andri Staniću i Jovanu Jovičiću. Zahvalan na vašem izvještaju o mojim sinovima, molim vas, da ih izvjestite da mi je cijela porodica zdravo. Milorad je ovdje, a Veljo u Austriji. Vas i ostale ko zna za slijedeća lica molim javite, jesu li živi i to: Milan Burlić, 17. puk, 1. bataljun, 4. četa, Danilo Mirković, 17. puk, 1. bataljun; Drago Perišić, 4. puk, 4. bataljun, 4. četa, 3. poziv; Ostoja Perišić, Momir Milićević, Dragojlo Simić, Tadija Samardžić, Ostoja Bogdanović, svi posljednji regruti užičke komande, Milorad Marković, podnarednik, 3. prekobrojnog puka, 4. bataljun; Blagoje Mirković, narednik 1. baterije 1. divizije, 5. artiljerijski puk I Stanko Ostojić, 13. puk, 4. bataljun, 3. četa. Mnogo vam zahvalan Stevan Popović, sveštenik, Karan, Užice. Kj. 202

Jovanu Jovičiću, Ženeva. Molim vas izvjestite me, je li živ i zdrav Milivoje Tadić, advokat iz Užica, artiljerijski kapetan. Ako mu je moguće neka mi pošalje novaca, jer mi je vrlo potrebno. S poštovanjem Jelka Golubović, Užice. Kj. 203

Miši Trifunoviću i Radisavu Mitroviću, Ženeva. Molim vas, da me izvjestite za Radivoja Milosavljevića, regruta 1896. Molim vas, da pitate Milana Džimića, kapetana 1. klase, 2. drinske pozicione baterije, 2. poziva, da vas izvjesti, šta je sa Radovanom Tripkovićem-Broćić, kaplar iste baterije, je li živ i zdrav. Poštuje vas Milorad Milosavljević, Krasoje Broćić iz Kostojevića. Pozdrav vama, Nedeljku i svima našima, Milovan Rakić. Kj. 204

Jov. Stojanović. --- Kragujevac

JOVANU PREMOVIĆU, za Vasu Božidovića, upravnika fabrike. Molim vas da me izvjestite je li živ moj muž Svetozar Sabljarević, vojnik zanatlijske čete vojno-tehničkih zavoda, jer se nikako ne javlja. Takodjer molim sve prijatelje i srodnike moga muža da me izvjestite je li živ? Blagodari Leposava Sabljarević, Moravska 2. Kragujevac. J. 354-8

Josiliu Jovanoviću, Ženeva. Vašu kartu primila sam, hvala vam na dobroti. Molim vas dostavite Dr. Nedoku, da sam do danas šest puta novac primila. Jednu pošiljku od 600 kruna nisam primila, pogrješno je upućena, neka Josif reklamira. Dušica stara majka i ja mnogo ga pozdravljamo vas gospodine Josife. Postuje Miroslava Dr. Jos. Nedoka. J. 355-8

Gospodinu **Dragomiru Miliću,** glavnom blagajniku intendanture. Zdravo smo. Sela došla iz Negotina. Novac sam primila. Poslala ocu u Kruševac. Radnjom radim, rad običan. Slike smo dobili, hvala, kada se iz dalekog svijeta nas sjećate. Teča dobio do sada 750 kruna. Majka Marka Popovića zdrava je u Viteškoj ulici 26. Bora da se ne ljuti. Pozdrav svima od sviju, vaša sna Leposava Mladenović, Glavna 179. J. 362-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Živka Vuksanovića, komandira 2. čete, 3. bataljona, 11. puka, 2. poziva, bojna pošta 44. Dragi striče! Dva oglasa pročitah, vašima dostavih. Oni su zdravo, Aleksandar je kod kuće. Molim javite za ove Zdraljčane: Bogoja Milovanovića, kaplara, Petra Djokovića, Radovana Vuksanovića, gradski topdžija, Živojina Kolakovića iz Ratkovića, Milisava Tanasijevića, p-narednik 3. bataljuna, 11. puka, 1. poziva i Milisava Markovića, komordjiju 11. puka, moli sestra Milunika Obradova, jer se ne javiše nikako. Mome tati kažite da se za čiču izvjesti i novac prati odmah. Cvetkovi su zdravi svi. Odgovorite preko ovih novina. Pozdravlja vas Radmila Milosavljević, Stanična 106. Kragujevac. J. 367-8

Jovi Premoviću, Ženeva. Molim izvjestite moga muža Živana Spasojevića vojnog činovnika, pošta 999., njegovu sam kartu dobila 19. januara, koja me je obradovala kao prvi glas od 15 mjeseci i tužnu vijest, da su Filip i Živko umrli. Smiljana i Aca su došli kod mene 18. januara. Smiljana te moli, da je izvjestiš gdje je i kada umro Filip. Živku sam davala godišnji pomen 10.-XII. 1916. Primi pozdrav od sviju. Javljaj se češće, to mi je jedina radost. Jelka Spasojević, Željeznička 31. Kragujevac. J. 368-8

Mih. M. Ristić, - Čačak.

Gospodinu MLADENU PROTIĆU, Nica. Tvoju kartu dobio sam. Javljam ti da je vinograd dobro rodio. Podelili smo u grožđju. Molim te izvjesti me o mome sinu Svetoliku Markoviću, žandarmu, koji je bio ranije u skopljanskom odredu. Pozdrav Veljko Marković, Jezdina. R. 596

Gospodinu ANDRIJI PROTIĆU, narodnom poslaniku, Nica. Velimir A. Ljujić, trgovac iz Čačka moli te, da se raspitaš, i da ga izvjestiš ovim putem, je li živ i zdrav Živan Matović iz Puhova, obveznik III. čete, IV. bataljona, X. puk, I. poziv. Unaprijed blagodari i pozdravlja. Bogosav Vasiljević iz Turića, okrug čačanski, moli Vas za izvještaj o njegovom sinu Mihailu Vasiljeviću obvezniku III. željezničke čete. R. 597

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Milutina Tomića, obveznika zanatlijske čete, šumadijske divizije, I. poziv. Kartu smo primili ja i majka. Djeca su zdravo i svi ostali. Javi mi znaš li šta za Draga kovača i Miluna kuma Smiljkinog. Svi zajedno pozdravljamo, a mali Mile ljubi ruke. Milica Tomić, Kamenica, Požega. R. 598

Gospodinu LAZARU AKSAMOVIĆU, LJUBI DRINJAKOVIĆU i RAJICI NOVAKOVIĆU. Molimo Vas, budite dobri, pa nas izvjestite, jesu li živi i zdravi: Vitomir Djokić, bolničar X. puka, II. poziva, Stanko Djokić, ordonans, šumadijska divizija, I. poziv i Jovan Nešković, obveznik, IV. četa, III. bataljon, X. puk, II. poziv. Unaprijed blagodare Aleksandar Djokić i Milan Nešković. Opština Bresnička, srez Ljubić. R. 599

Gospodinu LAZARU B. AKSAMOVIĆU. Molim te Lazo izvjesti nas jesu li živi i zdravi: **Jovan Nešković, obveznik IV. čete, III. bataljona, X. puk, II. poziv, i Adam Novaković iz Bečnja.** Takodje izvjesti Milića, Marka i Radomira Neškovića, kao i Radomira Stanišića, Bogoljuba Čekerevca, Nikolu, Radoja, Dragića i Pavla Mariće, da smo njine karte dobili i da smo svi zdravo. Neka se češće javljaju. Sve ih mnogo pozdravljaju, a vama blagodare: Milan D. Nešković sa Stanom i Darinkom, Dobrivoje Stanišić, Ilija Čekerevac i Djordje Marić, Bečanj. R. 600

Gospodi LAZARU AKSAMOVIĆU i RAJICI NOVAKOVIĆU. Molimo Vas, da dostavite dole imenovanim iz opštine Bresničke, srez Ljubićski, da su njihove porodice dobile o njima izvješće, da se raduju što su živi i zdravi. Njihovi su kod kuća svi zdravo, pozdravljaju ih i mole, da se oni češće javljaju, i to: Tadija Petrović, Uroš Petrović, Živko, Bogoljub i Milisav Čekerevci, Milenko i Vitomir Jevremovići, Roman i Sreten Novakovići, Jezdimir Glišović, Velimir Milutinović, Andrija i Dragoljub Markovići, Mihailo Petronijević, Luka Janković, Bogićo i Lazar Akšamovići, Radomir Stanišić, Cvetko, Dragiša i Pavle Lazovići, Božidar Kočović, Rade, Andrija, Radivoje, Jezdimir, Nikola, Radoje, Pavle, Dragić, Dragomir i Miloje Marići, Bogoljub, Miladin i Radoš Živkovići, Radosav, Živko, Miloš, Miodrag, Mijailo i Bogoljub Stefanovići, Milisav, Dragomir i Aleksa Maksimovići, Mikailo, Isailo, Maksim, Djordje i Marko Ž. Djokići, Milorad i Milosav Aćimovići, Tadija Katanić, Grujica Jovičić, Miljko Filipović, Raica Novaković, Vojin Jovanović, Mita Ilić, Periša Cvijović, Borisav Živković, Manojlo Djokić, Antonije Vučićević, Ostra i Radomir Ratković. MolećI Vas, da im ovo dostavite, blagodare i njih i Vas pozdravljaju: Ilija Čekerevac, Djordje Marić, Aleksandar Djokić i Dobrivoje Stanišić. R. 601

Gospodinu DRAG. P. RADOJLOVIĆU, Ženeva. Sa pozivom na oglas br. 3936, Jovana Premovića, molim Vas, da izvjestite Janka Markićevića, da je njegov brat Pajo i ostala porodica svi živi i zdravi, i da su primili novac. Neka za njih ne brine. Miloš i njegova porodica svi su živi i zdravi i pozdravljaju ga. Tako isto porodice: Dimitrija i Branislava Dželebića živa je i zdrava. Milenka Božića otac, majka i ostali živi su i zdravi svi, i pozdravljaju. Iliju Božića izvjestiti, da su mu brat Milan i Miloš kod kuće, i ostala porodica sva je živa i zdrava, i mnogo ga pozdravljaju. Za njih neka ne brine. Petra Pavlovića izvjestiti, da se o Pavlu ne zna nista, kako je otišao u bošanlju, a ostali kod kuće svi su živi i zdravi. Tako isto živa je i zdrava porodica njegovog tasta Vojina Obrenovića. Sretena Vujovića izvjestiti da su njegovi u selu Pilatoviću kao i brat Krsta svi živi i zdravi i svi ga pozdravljaju. Dimitrija Sretenovića iz Negrišora izvjestiti, da mu je brat Milić kod kuće sam od braće. Majka i ostala porodica sva mu je živa i zdrava i mnogo ga pozdravljaju. Za Tihomira Djokića iz Glumča, Mihaila Drndarevića i Andriju Vesovića iz Požege izvjestiću docnije o njihovim porodicama. Sve gore imenovane mnogo pozdravlja Tanasije Maslar, sada predsednik opštine Prilipačke. R. 602

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Dole imenovani mole Vas, za dejstvo, da im se pošalju invalide i plate:

Darinka udova MILOJA MAKSIMOVIĆA iz Krstaca, srez Dragačevski, sa jednim djetetom. Muž Milija bio obveznik. Poginuo na bugarskoj granici oktobra 1915. Nema rešenje.

Milja udova RAĐA BUREVIĆA iz Goričana, sa petero djece. Rešenjo čačanskog prvostepenog suda 17969/915.

Milica udova RADOMIRA BIORCA iz Kačulica. Rešenje kragujevačkog suda 30589.

Smiljka udova MILISAVA MINIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa troje djece. Rešenje prvostepenog suda u Kraljevu. Nr. 363.

Stanika udova VIDOSAVA MINIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa četvero djece. Rešenja čačanskog suda 2676.

Milica udova MILJKA DJUROVIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa četvero djece. Rešenje leskovačkog prvostepenog suda 23700.

Andrijana udova LJUBISAVA MINIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa petoro djece. Rešenje užičkog suda 5312.

SAVA TODOROVIĆ, skretničar IV. klase na pruzi Plana—Smederevo. Plata 90 dinara mjesečno, sa četvoro djece. Stanuje u selu Slatini, srez Trnavski, okrug čačanski.

Milja žena TRIVUNA BLAGOJEVIĆA, stalnog radenika na pruzi Stalac—Užice. Stanuje u selu Slatini, srez Trnavski, okrug čačanski. R. 603

Gospodinu MIH. ČOLIĆU, Hotel Terminus, Ženeve. Molim vas, budite dobri, pa me izvjestite ovim putem o: Vlajisavu Nikoliću iz Guglja, VIII. baterija, III. brdski divizion, Ostoji Nikoliću iz Guglja, obvezniku I. opsadne baterije, pirotski odred, Milenku Markoviću iz Guglja, konjaniku drinske divizijske konjice. Njihovi su svi živi i zdravi, a Mojso je kod kuće. Pozdrav Tanasije Masiar, predsednik opštine pilatovačke. R. 604

ANGELINA VILIMANOVIĆ, iz Atenice, Čačak izvještava muža Nedeljka Vilimanovića, učitelja, da su djeca i ona zdravi, da nije dobila novac. Broj pošte VIII, niti je Savko Filipović, učitelj dobio 100 dinara u zlatu, što je javio, da je ranije poslao. Samo jednom dobila novac. Sinu Radmilu u martu biće godina. Pozdrav od Velimira, Momčila, Radmila, Dobrile, Milice, Ljubice i Angeline. R. 606

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Dole imenovani učtivo Vas mole, da ih po mogućstvu izvjestite o njihovima:

NOVAK JOVANOVIĆ iz Ridjaga, srez trnavski, okrug čačanski, o svome sinu Miti Jovanoviću, obveznik čačanske municione kolone, II. poziv.

JEROTIJE JEVTOVIĆ iz Zablaća, okrug čačanski o svome sinu Vojinu Jevtoviću, vozaru I. rezervne vojne bolnice X. puka, šumadijske divizije.

VLADIMIR i PERIŠA MIRKOVIĆI iz Rtara, srez Dragačevski, za Bogosava Mirkovića, obveznika, I. četa, III. bataljon, X. puk kadrovski i

DRAGOMIRU MIRKOVIĆU, kapetanu II. klase, I. četa, IV. bataljon, XII. puk pešadijski. R. 607

Stamena udova ADAMA PONJAVIĆA iz Mršinaca, srez trnavski, okrug čačanski, sa jednim djetetom. Rešenje užičkog prvostepenog suda, Nr. 1744 A 34, i blagajna okruga čačanskog 5161.

Andrijana udova ŽIVKA MARINKOVIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa petoro djece. Muž joj ranjen na bugarskoj granici i umro u Mladenovcu početkom decembra 1915.

Draginja udova CVETKA JEKIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa četvoro djece. Rešenje čačanskog prvostepenog suda 3421, glavno državno računovodstvo 10589 i blagajna okruga čačanskog 6291.

Ljubica udova RADOVANA RACKOVIĆA iz Ljubića, okrug rudnički, sa četvoro djece i majkom. Akta se nalaze na rešenju kod X. pukovske okružne komande. R. 608

VRAČARSKOJ ŠTEDIONICI i ZALOŽNOJ BANCI dostavljam, da je od uložnih knjižica moje pokojne matere Ane Gačića ukradena jedna vračarske štedionice i dvije založne banke moga pokojnog brata Prvoslava Ivkovića, pešadijskog poručnika. Ovim oglasom kao jedini po zakonu zainteresovani po ovim uložnim knjižicama upozoravam uprave oba imenovana zavoda, da ako bi se ma ko drugi sem potpisatog pojavio kod istih sa ma kakvim potraživanjem, da ne čine nikakve isplate. Najljubaznije molim imenovane zavode, da po pročitanju ovog oglasa u „Beogradskim Novinama" izvjeste potpisatog u istom listu, je li ovaj oglas primljen k znanju. Svetislav M. Ivković, penzioner, Trollman br. 9, Čačak. R. 609

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Dole imenovani mole Vas za dejstvo, da im se pošlju plate i invalide:

Todora žena VITOMIRA DJOKIĆA iz Zeoka, srez dragičevski, okrug čačanski, kočničara u Ovčarskoj Banji, sa četvoro djece. Mjesečno 85 dinara. U oskudici je.

MILAN MARKOVIĆ iz Negrišora, okrug čačanski, nadzornik državnih puteva. Kraljevo, Požega. Plata 100 dinara mjesečno. Postavljenje ministarstva gradjevina, Nr. 8795/910. Sa četiri osobe u kući.

Invalide:

Persa udova MLADENA MITROVIĆA iz Negrišora, okrug čačanski, sa sedmoro djece. Dinara 30 mjesečno. Rešenje čačanskog prvostepenog suda, Nr. 3514-915.

NIKOLA VULOVIĆ iz Dučalovića, okrug čačanski, bivši obveznik, I. četa, IV. bataljon, XI. puk, I. poziv, sa osmoro osoba u kući. Rešenje se nalazi kod X. pukovske okružne komande.

MILOVAN POPOVIĆ iz Dučalovića, okrug čačanski, bivši obveznik, I. četa, I. bataljon, X. puk, I. poziv, sa devet osoba u kući. Akta se nalaze na rešenju kod X. pukovske komande.

RADOMIR STAMBOLIĆ, Dučalović, okrug čačanski, bivši obveznik II. čete, I. bataljona, V. prekobrojni puk kombinovane divizije, I. poziv, sa četiri osobe. Akta se nalaze na rešenju kod X. pukovske komande.

VLADIMIR RADOJIČIĆ, Dučalovići, okrug čačanski, bivši kaplar, I. četa, I. bataljon, V. prekobrojni puk kombinovane divizije, sa tri osobe. Rešenje se nalazi kod dragačevskog poreskog odelenja.

Natalija udova TIHOMIRA AVIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa osam članova porodice. Rešenje prvostepenog suda u Kraljevu. Mjesečno 80 dinara. Sudski Nr. 837, glavno državno računovodstvo I. D. R., Br. 4498, blagajna okruga čačanskog B. Br. 5161, str. 13, Br. 90/15.

Dunja udova RADA ŽIVKOVIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa dvoje djece. Rešenje čačanskog prvostepenog suda 2747, glavno državno računovodstvo 9803.

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeve. Dole imenovani u velikoj su novčanoj oskudici i nevolji, pa Vas mole, da im se pošalju invalide i plate:

Invalide.

Milunka udova ILIJE JOVANOVIĆA iz Trnave, okrug čačanski, sa dvoje djece.

Darinka MILADINA JANIĆA iz Goričana, srez trnavski, sa troje djece. Muž joj poginuo kod Beograda. Rešenje nema.

ANDRIJANA DJOKOVIĆKA iz Trnave, okrug čačanski, sa četvoro djece. Muž Ljubomir Djoković umro u Valjevu 1914, kao obveznik II. pozicijske baterije, drinske divizije, II. poziv. Rešenje kod komande. 30 dinara mjesečno.

Gjula žena GLIŠE GLISOVIĆA iz Medjuvršja, srez trnavski, okrug čačanski, sa šestoro djece i starom svekrvom. Muž poginuo kao obveznik X. puka, II. poziv. Akta na rešenju kod X. pukovske komande.

Za plate:

Gospava žena MARKA MLADENOVIĆA iz Medjuvršja, srez trnavski, okrug čačanski, putara Čačak, Požega. Postavljenje Nr. 549/912. Mjesečna plata 50 dinara.

Andrijana žena MILORADA PETRONIJEVIĆA iz Atenice, kod Čačka, sa četvoro djece. Muž joj je služitelj glavne kontrole u Čačku. 60 dinara mjesečno. Otišao sa vojskom. R. 610

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, za Milorada Puzića narodnog poslanika za okrug čačanski. Dole imenovani iz Kačulica mole vas za izveštaj o svojima:

Mihailo Stavljanin moli za sina Milorada Stavljanina obveznika velikog mostovog trena, i Radomira Vesovića obveznika 19 puka, 1 poziva;

Milomir Dragićević za Miljka Dragićevića, obveznika 12 puka, III poziva;

Jelica Vesković za sinove: Sekula Veskovića, mitraljesko odeljenje XII puk II poziv, Radomira Veskovića, I četa II bataljon XI puk I poziv, Milinka Veskovića, regruta I partija XII pukovske okružne komande;

Stojka Majstorović, za muža Miloja Majstorovića, obveznika šumadiske diviziske konjice;

Spasenija Majstorovićka, za muža Zahariju Majstorovića, vozara I odelenja municione kolone šumadiske divizije I poziv;

Milojka Radosavljević, za sina Vojislava Radosavljevića obveznika I četa IV bataljon 19 puk I poziv;

Kata Djordjević, za Rajicu Djordjevića obveznika regruta prve partije XII pukovske okr. komande, Radoja Djordjevića obveznika III bataljon XII puk III poziv;

Raica Bogićević, za oca Milorada Bogićevića obveznika vozara mostovnog trena II poziva. R. 611-8

Gospodinu DJOKI RADOJLOVIĆU, za Dušana Apostolovića blagajnika municione kolone IV odeljenja dunavske divizije II poziva. Molim vas lepo za izveštaj je li živ moj muž Milorad Petronijević podnarednik I četa I bataljon X puk III poziv, jer se do sad nije javio. Unapred blagodari Andrijana Petronijević iz Atenice. R. 612-8

Gospodinu MIHAILU ČOLIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas za izveštaj, je li živ i zdrav Ilija Nikolić iz Guglja, narednik III brdske baterije II poziva. Žena Anka i deca zdravo su i pozdravljaju ga. Pozdrav Tanasije Maslar predsednik opštine prilepačke. R. 613-8

Gospodinu DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Sa pozivom na oglas Jovana Premovića br. 3936, molim vas izvestite Janka Markićevića, da on izvesti Mihaila Drndarevića, da je njegov otac Viliman, majka i ostala porodica svi živi i zdravi i da ga mnogo pozdravljaju. Živa je i zdrava i porodica Tihomira Djokića i Andrije Vesovića. Pozdrav Tanasije Maslar. R. 614-8

Gospodinu DJORDJU KOSTIĆU, Ženeva, za Rajka Krivokuću, Nica. Rajko, molim te potraži vezu sa mojim bratom Petrom Kunovčićem kapetanom II klase VII puka II poziva, deverom Čedom Vujičićem i sinovcem Jerotijem Vujičićem i reci im, da su svi njihovi živi i zdravi. Molimo ih, da se češće javljaju. Moli te Kosa Budimira Vujičića. R. 615-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Svetozar Stanić iz Negrišora, okrug čačanski moli, da izvestite Sretena Stanića poručnika I četa I bataljon X puk I poziv, da smo dobili kartu za njega, Borivoja, Ljubu i Nastasa. Mi smo svi zdravo i za nas neka ne brinu, samo neka se češće javljaju.

Stanica Radosavljević iz Čačka, Radetzkystr. 48, moli za izveštaj o njenom bratu Miliću Saviću kafedžiji iz Čačka, obvezniku kuvaru X puka poslednje odbrane staraca.

Lazar Mićović iz Ridjaga okrug čačanski moli za izveštaj o Periši Mićoviću poručniku X puka, I poziva.

Štana Baralića iz Atenice kod Čačkč, moli za izveštaj o svome sinu Velimiru Baraliću obvezniku pisaru II čete IV bataljona V prekobrojnog puka I poziva.

Milinka Radosava i Smiljka Poluga iz Parmenca srez trnavski okrug čačanski mole lepo za izveštaj o Radošu Polugi obvezniku I čete I bataljona X puka kadrovskog. Unapred blagodare. R. 616-8

Jovan Premović

Ženeva, Case 3545 MB.

dostavlja:

Skoplje:

Vrban C. Petrović, izveštava svoje iz Velesa, da je zdrav.

Kosovska Mitrovica:

Stanku Ubavkić, izveštava Petar, oglas pročitao, zdrav, da odgovori da li je primila.

Katarinu Radenković, Mula-Age 10., izveštava Dušan Radosavljević, da su: on, Milan, Radosav i Dušan zdravi, o Dobrivoju ne zna, maja mjeseca poslao 100 iranaka na Beograd, poslao još 200 kruna telegrafskom uputnicom, sestri u Paraćin 500 kruna, u buduće šalće preko Mitrovice, sve oglase pročitao.

Priština:

Rista Ristić, izveštava svoje, da je sa bratom Djekom zdrav.

Anku Sekulić, izveštava muž Arsenije, da je zdrav, da mu se javi i da javi naročito o kući.

3983. **Seku A. Popović,** Sinošević. Svi smo zdravi. Karte sa slikama i ostale od tebe. Živane i Božice stigle. Već tri nedjelje ništa. Javljajte se samo poštom. Žika ti poručuje: od Kaje Čede Vukovića uzmi 1000 kruna, koliko i Žika dao Čedi, a od tvoje Dade uzmi 500 kruna, koliko je tvojoj braći dao. Svi mi Dragicu i sve vas srdačno pozdravljamo, Dragoljub.

3984. **Milici Jov. Lazarevića,** računoispitača. Slavka, Mamice, sve a najviše tebe i babicu izveštavam, da sam ispite svršio vrlo dobro. Zdrav sam i radostan što je tata samnom bio ovdje, ali ću ja sada opet ići od njega. I tata je dobro sa zdravljem. Sve vas pozdravlja i ljubi tata i vaš Voja Jov. Lazarević, stud. medecine. Javite se na tatinu adresu.

3985. **Stojan Kostić,** iz Golemog Sela, moli Aritona Miljkovića i Aritona Krstića iz Vranje, da jave porodicama niže imenovanih lica, da su njihovi članovi zdravi i to: **iz Golemog Sela:** Tanovko D. Pešić, Stojan D. Pešić, Nikodije J. Stanković, Djura Lj. Stojanovi, Velimir J. Stoiljković, Stojan J. Ilić i njegov sin, Milan S. Stefanović. — Donjski, N. Antić, Dmitar S. Stefanović, Dragutin A. Zdravković, Tasa Kostić, Zarije U. Kostić, Djordje S. Kostić, Vidosav S. Marinković, Vidosav J. Milovanović, Nikola Z. Nikolić, Ivan Stojanović — Canin, Stojan D. Ilić, Milosav N. Ilić, Petar J. Zdravković, Stanko S. Desić, Stojan Ilić — Jovkić, Mladen Mih. Jović, Jovan Janča Jovića, Djordje Ned. Stojanović, Bogdan S. Zdravković, Mladen Ž. Jović, dva sina Jovana Kojića, Nastas Nov. Ilića, Josif J. Stoiljković, Stojan Jać. Novakovića, Stevan S. Ivanović, Nikodije N. Jović, Rista V. Jović, Nikola A. Zdravković, Vojislav Ilić, Mirko J. Nastić, Tasa St. Pešić, Milan S. Jović, Bogdanović, Novko A. Stanković, Stojan Ante Djordjevića, Nikola M. Djordjević, dva sina Gorče Djordjevića, Miloš Novka Mitića, Mihajlo K. Ilić, Mihajlo Djordjević, Rade unuk Mih. Djordjevića, Milan M. Stamenković i Koča Dj. Pešić, **iz Gradnje:** Aleksandar D. Novković, Mirko Dimitrijević, Ariton J. Ilić, Prokop J. Ivković, Stoiljko Ilić, Mirko S. Ilić, Mirko Z. Stevanović, Randjel J. Stojković, Djordje S. Stamenković, Sava S. Djordjević, Stojan J. Ilić, Stojko J. Ilić, Mika J. Djordjević, Milan S. Ćosić sestra Milana Ćosića, Marko Marković, sin Janje Ilića, ćerka Janje Ilića, Stevan Mladenović, Stojan Stojić (Vučje), Velimir Dj. Stoić (Vučje), Radoš Bulatović; **iz Vlase:** Milan Jov. Stefanović, Djordje A. Stoiljković, Neša S. Cvetković, Milenko N. Stevanović, Ilija S. Ristić, Jovan St. Ristić, Mihajlo Tasić, Stoiljko S. Desić, Mika S. Disić, Ilija Jović, Janča H. Marković, Jovan Stošić, Stojan Popović; **iz Drenovca:** Ilija K. Nikolić, Pavle Lj. Petrović, Jovan J. Stošić, Dina A. Ilić, Stoiljko Stevanović, Janko Nikolić, Stojan S. Stevanović, Stojanović, Stojan S. Djordjević, Dimitrije St. Mitić; **iz Lukova:** Radivoje Stanković, Jovan Stojković, Stojan Dj. Stevanović, Petar Stoiljković; **iz Ristovca:** Milan T. Ničković, Lazar St. Trajković, Rista Stevanović, Vasilije St. Stanković, Radisav A. Ivanović, Janča A. Ivanović, Stevan St. Stošić, Petar T. Stošić, Janča Veljković, Aleksandar Zlatanović, Stamenko Nešić, Stojko Andjelković, Dimitrije T. Stamenković; **iz Rataje:** Stojan N. Jovanović, Jordan Trajković, Krsta Trajković, Aleksandar P. Jovanović, Stoša K. Ivanović, Mitar Trajković, Vladimir Stanojković, Josif Stanojković, Djordje Stevanović, Stojadin Dj. Stevanović, Branko St. Stanimirović, Krsta St. Stanić, Petar Nikolić, Spira Stošić, Janča N. Stošić, Miloje N. Simonović, Rista A. Stamenković, Janča A. Stamenković, Stojan J. Stanojević, Arsa Stojić, Dimitrije Jovanović, Lazar S. Djordjević, Stojan T. Dodić; **iz Kupina:** Lazar Milenković, Dušan Jović, Krsta S. Jović; **iz Crnoga Luga:** Dušan Mihajlović, Stanko Mihajlović, Denča Djordjević, Manojlo Stanković, Stojko S. Dimitrijević, Zdravko Djordjević; **iz Milanova:** Stanko Nikolić, Mliorad K. Stanojković, Stanko T. Stošić, Lazar P. Stošić; **iz Priboja:** Jovan P. Dinić, Danča Jeftović, Dinča N. Stošić, Stanko V. Pešić, Aleksandar V. Mitić, Dragutin V. Mitić, Milan P. Ristić, Kostadin J. Stamenković, Dobrosav J. Stamenković, Nikola J. Pavlović, Radomir J. Pavlović, Uroš J. Pešić, Tasa S. Stojković, (srez masurički); **iz Morarovice:** Stojan D. Tasić, Petar D. Stevanović, Djordje D. Tasić, Sava P. Milenković, Djordje P. Ilić i Djordje Dim. Stevanović, **iz Kijeva:** Cvetko Filipović, Mihajlo S. Filipović, Marko C. Filipović, Kostadinka kćer C. Filipovića; **iz Stance:** Mika Stanković, Radosav Stanković, Dimitrije P. Pešić iJaćim Tasić; **iz Streška:** Stojan Mladenović, Ljuba I. Ivanović, Janja I. Stanković, Randjel D. Ivanović; **iz Vranje:** Janko V. Pešić, Stojan Atanasijević, Dimitrije Jovanović, Djoša — Djordje Djordjević, Aleksa Jovanović — Kuke, Stanko A. Popović, Rista Zafirović, Vlajko S. Srbinac i Jovan S. Stefanović, kapetan, (Banja); **iz Studene:** Velimir P. Jovica, sin, Zdravka Novakovića; **iz Mijakovca:** Lazar D. Stojanović; **iz Salinaca:** Jovan M. Stanković; **iz Kruševe Glave:** Milan S. Pešić i Mihajlo Z. Djordjević; **iz Uševaca:** Svetozar M. Stoiljković, Dimitrije M. Pešić, Milan K. Ilić i Petronije M. Stošić; **iz Sikirnja:** Anton Z. Antić; **iz Smiljevića:** Novko Ilić i Petar Košić, **iz Gradnje:** Nikola J. Popović, Vojislav J. Popović, Stojan K. Ristić i Vladimir M. Stanković; **iz Bujkovca:** Jovan Andjelković; **iz Bužtrana:** Manojlo A. Milosavljević i Trojan A. Ilić, Milan R. Popović i Jeftimije Stojanović; **iz Davidovca:** Milan St. Mitić; **iz Donje Žapske:** Milan Janković i Miladin Cvetković; **iz Vranjske Banje:** Petar A. Stojanović; **iz Preobraženja:** Jordan Mitrović i Manasije Tasić; **iz Donjeg Bolinovca:** Tasa Popović i Mladen T. Popović; **iz Lepenice:** Aleksandar Mitić; **iz Repinca:** Marko P. Andjelković; **iz Kunova:** Stanko Ž. Stanković; **iz Vlad. Hana:** Djordje Mihajlović; **iz Bačvišta:** Svtozar Tomić; **iz Belševa:** Miloš J. Stošić; **iz Stubla:** Vladimir S. Novković i Sava Ristić; **iz Ostrovice:** Petko P. Stojković i Mirko Pavlović; **iz Zagužana:** Jakov S. Ivanović; **iz Alikanca:** Milten Ivanović; **iz Jelašnice:** Nikola R. Popović, učitelj i Zdravko Dojčinović; **iz D. Komanovca:** Dušan S. Radovanović; **iz Dapčevca:** Krsta Dodić; **iz Vlasotinaca:** Adam K. Ilić. Svi imenovani mole svoje porodice, da im pišu o sebi.

3986. **Ilija Pantić** iz Sopota okrug beogradski izveštava Radomira Pantića, da je njihov brat Ljuba otišao kod sinovca Danila 31. avgusta. Ilija sa Petrom zdrav je.

3987. **Stoičevića-Djukića** Stanku iz Vranjske, srez pocerski izveštavaju sinovi Dragić, Miloš i Aleksandar da su zdravi.

3988. **Simu Nikolića,** opančara iz Kraljeva izveštava ga njegov zet Dragić, da mu je oktobra meseca poslao u dve rate novac, neka izvesti preko B. N., je li primio i koliko.

3989. **H. Vidojković,** Paraćin. Molim izvestite moga tasta Ur. Miloševića, industrijalca iz Zaječara, da sam ja, Raja, Grgur, Dr. Čeda i Dušan Jotić zdravo i dobro i da ga molimo da me preko g. Radojlovića izvesti kako su Dana i Branislav kao i ostali. Isto tako izvestite ga, da su zdravo i dobro: Bora Ilić, Ika advokat, njegov brat Milorad, Andra i Vasa Franičević i Ješa Šicin. Mito Delavić.

3990. **Velimir Joksić** javlja ženi Milici u Vučitrn, da joj je poslao tri puta novac preko 1000 kr., dva puta preko gospodje Panićke, učiteljice u Mitrovici, jednu preko Dare Nikolić u Beogradu. Šalje i četvrtu pošiljku preko Dare. Neka javi preko koga novac da šalje. On, Milan, Miloš, Janaćije, Vlada živi i zdravi.

3991. **Sultani Grozdanovića** u Prizren javlja Svetislav Ivanović, kapetan, da je živ. Moli odgovor o njegovoj porodici ako je tu preko koga da pošalje novac.

3992. **Danici M. Šterića,** Niš. Čitah oglas Premoviću. Svi smo zdravi. Odmah javi kad je majka umrla. Tačno i često javljaj o svemu Milan.

3993. **Etelki Artiko,** Valjevo. Sva vaša pisma, drugi put vašu milu sliku od trećega mnogo karata do 14. nov. Kao anonce do 280 sa velikom radošću sam danas primio. Ako ste i dobili opet vam moju sliku šaljem. Ja i Mile čestitamo vam praznike i Novu Godinu da zdravo i veselo sa gospodjom Goetz provedete. Naplati od gdje Stane za novembar i decembar, jer sam Živoradu novac dao. Mila moja Etelka budi mi zdravo sa našom slatkom decom. IMiu, Tomu, Miru, Peru, Jovu, Jordana i tebe mnogo ljubi i grli vaš Melkior.

3994. **Dj. Kojiću,** učitelju i pop Ljub. Markoviću, Beograd. Hvala Bogu moji su živi. Molim novac koji sam vam poslao, ako niste poslali Rabrenovički u Prokuplje pošljite Mati Trifuncu, trgocu, Aleksinac, za Zagorku V. Trifunac Subotincu. Mnogo hvala i pozdrava od V. Trifunca.

3995. Gospodji KAĆI J. LUKIĆ, Beograd, Vojvode Milenka 21. Anonsu od 22-XI. pročitao. Novac u medjuvremenu primila si, a primaćeš još. Za gospodju Mišić ne očekivaj. Čestitam ti Božić i novu godinu. Anonse u buduće upućuj direktno na mene sa naznačenjem zanimanja. Redovno ti se kartom javljam, od tebe ne dobih ni jedne karte, dok ovamo karte stižu iz najzabačenijih mesta. Milan je zdrav. Sve vas pozdravlja tebe i decu ljubi tvoj Joca.

3996. **Jevremu Jovanoviću** — Bečiji, Šabac. Molim vas izvestite me ovim putem za braću Andre lekara i Miću trgovca kao i za ostalu familiju svu. Pozdravlja sve Velizar Jovanović.

3997. **Cani D. Vučković,** Beograd. Mnoge vaše karte dobih. Ja i ujka zdravi ne brini, pišem svaki dan. Ljubi vas Dobrivoje.

3998. **Jovanka Jovanović,** Beograd, Miloš Pocerac 23. Gospodin Savčić poslao traženi novac. Kartu od 27-IX. primih. Kad sam se slikao bio sam slab od stomaka u Viši. Sad vrlo dobro, ne brni Vlada takodje. Pozdrav svima. Tebe i decu ljubi tvoj Djoško.

3999. **Kosti Jovanoviću,** apotekaru, Arandjelovac. Mila, Vlada, Dr. Radisav, Ljuba, Begović, major Milivoj, Kosta, Trailović, Djordje Pavlović, Dača obućar živi i zdravi. Mita i Vlada pisali mi pre neki dan. Živko Marković čujem u Tunisu. Pozdrav vašima i svima Arandjelovčanima. Braća Djokići zdravi, Brana.

4000. **Coji Koste Stojanovića,** majora, Arandjelovac, Lazarevačka 15. Tvoje oglase pročitah, dobio i kartu od oktobra. Živ sam. Dragi i Mile na svom mestu, živi su i zdravi, javili mi se posladnji put 16. novembra. Miodrag otišao 4. novembra zdravo u Nicu, da maturira, zdravo je i živo, javlja mi se češće. Ne brini ništa. Moli se Bogu za našeg Dragog i Mila da ih štiti i čuva. Svi me pitaju za majku, ja ih izveštavam, da ne brinu. Meni je teško zbog dece mnogo, oslabio sam mnogo i još jedino živim i molim se Bogu za našu dobru decu. Opet sam ti poslao pare kad primiš odgovori. Naši sokolovi i ja grlimo te, ljubimo i pozdravljamo Kosta.

4001. **Mari Jov. Gačića,** Kragujevca. — Tvoje karte od 5. i 14. oktobra primio sam. Novac ti šaljem redovno. Tebi i djeci čestitam krsno ime sa željom, da ga iduće godine zajedno proslavljamo. Tebe i decu ljubi tvoj Jova.

(Produženje na 6 strani)

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.
Dentista F. B. Bril
— Beograd. —
Makedonska ul. 5 (do Pošte).

Zube veštačke u zlatu i u kauučuku samo se u mome Atelijeu izrađuje po najboljem originalnom sistemu. Primam od 8—12 i 2—6. 28109-1

Kupovine i prodaje

Firme i štitove izrađuje uz povoljne cijene brzo i solidno David Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprave Monopola. Brod na Savi Telefon 75. 20120-2

Traži se **dobar pianino** polovan, dobrog tona ko ima neka javi radnji Todora Mraovića u roku od 10 dana. — Knez Mihailova ulica br. 19. 28285-2

Namještenja.

Covek sa ženom bez dece, želeo bi stupiti na kakvom imanju ili kući za čuvara ili nastojnika. Pošto je dugogodišnji kolonijalni trgovac, mogao bi stupiti i kao pomoćnik u kakvoj kolonijalnoj radnji. Obratiti se: Vuka Karadžića 8, do redakcije „Beogradskih Novina". 28272-3

Berberski radenik potreban, stupiti može odmah, upitati M. Bajsanski, Skopljanska ulica No 9, Beograd. 28367-3

Razno.
Izgubljeno

malo crno pseto, sa prsnom opremom, izgubilo se sinoć kod hotela Moskve. Moli se da se preda upravniku c. i kr. časničke Kasine (hotel Moskva), gde će dobiti nagradu. 28279-5

Gospodja Anka Mirgićka, koja je sa detetom ostala u Šarbanovcima da se javi istim putem ili kartom Katici Mirgički, Takovska No 74, Beograd. 28368-5

KORESPONDENCIJA.

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Molim vas raspitajte, gdje se nalazi Milan Marić, puškar, mitraljesko odjeljenje timočke divizije, 1. poziva iz Paračina. U velikoj sam brizi za njim. Ako što doznate, javite na adresu Ruža Stevanović, Jagodina. Unaprijed vam blagodari sestra Milanova Milica Stevanović, Jagodina. 28162-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim izvještite Trajka Jovanovića, Serbe Faranto Italia, da sam njegovu kartu primila na Božić. Radosni smo i srećni, što je zdrav. Mi smo svi zdravi u Knjaževcu, a tako i Stojan u Zaječaru. Radim po malo sa Juvanom, te djecu hranim. Gospođa Pocubaj je na Tresibabi, rijetko ih vidiam. Pozdrav Tomanija Jovanović iz Knjaževca. 28142-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Prema vašem oglasu u Beogr. N." molim vas, da mi pošaljete pomoć, jer se nalazim u oskudici sa pet člana porodice. Blagodaran Ljubomir Matijašević, bivši služitelj opštine beogradske, Belosavci, Arandjelovac. 28175-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas izvjestite me za moga sina Dragoljuba Barjaktorovića, regruta poslednje odbrane moravske divizije iz Brzana, koji je otišao sa okružnom komandom. Njegovi su svi u kući živi i zdravi. Unaprijed zahvalan njegov otac Vojislav Barjaktarović iz Brzana. 28150-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Lijepo vas molim, dostavite ovaj oglas mome zetu Simi Stojanoviću, čuvaru željezničke pruge stražara Nr. 81. 2. sekcije. Dragi Simo! Tvoju kartu sam dobio na Novu godinu i ista me je mnogo obradovala. Mi smo svi zdravi. Radija i djeca su zdravi i nalaze se kući u Miloševu. Radnja je sa Budimkom juče dolazila i kartu sam joj predao. Od stvari nisi ništa štetio. Raspitaj za Živadina, pa ako šta doznaš, izvjesti me. Javljaš se češće. Gospodinu Premoviću unaprijed blagodari za učinjenu dobrotu Živojin Stanojević, đelovodja opštine Laniške, Jagodina 28157-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim, da saznate, da li je živ i zdrav moj sin Đorđe Matić, bolničar opšte vojne bolnice dunavske divizije. Mi smo svi živi i zdravi. Mitar Matić, Resnik, srez vračarski, okrug beogradski. 28178-8

Gospodinu **Svetislavu Trajkoviću**, za Milana Golubovića, Ženeva. Dragi Milane! Mi smo svi dobro, često vam se javljamo, a i od snajke često primamo karte. Srećni smo, kad ste vam svi zdravi i dobro. Što prije nas izvjesti za sljedeće, takođe i njima dostavi, da su im kod kuće svi dobro. Za Aleksandra Brankovića, dopunski bataljun drinske divizije, 1. poziv. Radosava Brankovića pri štabu drinske divizije, I. poziv, o njemu se izvjesti preko Koste Milovana Stefanovića, kapetanika I eskadrona, 2. konjički puk: Miljana Stefanovića, komordijju provijant kolone 5 puk, 1. poziv: Milana Milankovića, vozara pri štabu vrhovne komande preko Aleksandra izvjesti se i za njegovog zeta Vojislava Dragutinovića. Javi takođjer za sve naše, zašto se Steva i Kosta ne jave. Mnogo brinemo. Tihinu sliku smo dobili, veoma nas je obradovala. Svi vas mnogo pozdravljamo, vaš otac Toma Golubović, trgovac, Obrenovac. 28168-8

Miultinu Protiću, studentu, Ženeva. Molim te Milutine dostavi ovaj oglas Mati Jovanoviću, Marseij i Ani Marinkovići, Krf. Dragi moli Ana i Mato! Molim vas postarajte se, da mi se moje primanje uredno šalje. Do sad sam od Jelene i tebe Ana primila ukupno oko hiljadu i sedam stotina kruna. Primate li moje karte? Sa djecom sam zdrava. Vami i svima vašima mnogo pozdrava. Mileva Petrovićka, Molerova 21, Beograd. 28234-8

Gospodinu **Bogdanu Jovanoviću**, kapetanu II. klase, provijant komore pošta Nr. 4. Bogdane! Molim te izvjesti me za moga muža Milosava Lukića. Mi smo svi zdravi. Za nas neka ne brine, samo neka se on češće javlja i neka javi za njegovog brata Minu. On nam se nije javio. Neka javi za Milorada Živana Lukića sina. Mi smo svi zdravi, a oni neka se jave. Stojana, Sofija i Jegda Lukić, Lapovo. 28218-8

Jova Jovičić, Ženeva. Budi dobar i javi Žiki, da sam primila za januar i decembar novac. Gospodja Jelka Rajić i gospodin Atanacković mole za njihove penzije, jer im je novac veoma potreban. Kod oca su svi dobro. Majka Živka Vidojevića iz Svračkovca moli, da joj javi za sina Živka, je li živ, jer se od septembra 1915. nije javio. Srdačno te pozdravlja i zahvaljuje Zora Lazić, Car Uroševa 15. Beograd. 28248-8

Milanu Jakšiću, Hotel Nicole, Ženeva. Najljepše vas molim, da dostavite ovaj oglas mome mužu Žiki Terzibašiću, narednika 4. čete, 3. bataljuna, 8. puka, 2 poziva. Dragi Žiko! Tvoje me ćutanje dovodi u očajanje, zašto se ne javljaš, kad znaš da si me ostavio samu samoranu bez igdje ikoga, daleko od tebe bez tvoje zaštite, bez tvoje pomoći. Molim te javljaj se što češće. Novac ako ti treba traži, ne štedi. Željno te očekuje tvoja Nata. Pozdrav od kuma i kume. Ovo ti pišem na dan slave, pomisliš kakva mi je slava bila, četvera bez tebe. Tvoja žena Natalija Terzibašić, ulica Glavna 250. Palanka. 28185-8

Jovi Premoviću, Ženeva. Molim raspitajte i izvjestite me, da li su živi i zdravi: Obren Ž. Petrović, konjanik 3. eskadron, 1. poziv, dunavska divizija. Branislav Ž. Petrović, bolničar bolničke čete drinske divizije. Živojin Spasoja Terzića, kadrovac u 7. puku dunavske divizije, svi trojica iz Ivanče, srez kosmajski, okrug beogradski. Unaprijed blagodari Živojin Petrović, Velika Ivanča, srez kosmajski, okrug beogradski. 28172-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Hotel Terminus. Mnogo vam blagodarim na izvješću preko vaše sestre Cane o mome mužu Krsti Milutinoviću i molim vas, da izvjestite moga muža, da smo kod kuće svi zdravo i da za nas ne brine. Da mi se lično javi ili ovim putem. Vas molim, da me i u buduće izvještavate o njemu. Blagodarna Jela K. Milutinović, Vrnjci, Vila Jevrosima. 28223-8

Umoljavam Biro Djordjevića, da izvjesti moga muža Milana H. Hadji-Kostića, redova, 1. poziva, 16. puka, 1. čete, 2. bataljuna moravske divizije, da sam živa i nalazim se sa sestrom u Beogradu. Pozdrav Milica Hadji-Kostić, Fruškogorska br. 5. 28236-8

Obrenu Vučićeviću, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi Obrene! Zdravo smo svi kao i tvoj brat Obrad sa njegovima, a to i vama želimo. Dragi Obrene! Slobodan sam te umoliti, a i mnogo ćeš me time zadužiti, da se raspitaš i ovim putem izvjestiš za ova lica: Aleksandra Zdravkovića, podporučnika 6. puka, 2. poziva. Ljubomira Živkovića, 12. puka, 2. poziva. Mijaila Terzića, 12. puka, 2. poziva. Rad. Simeunovića - Erčića, telefonsko odjeljenje 1. armije. Filipa Cvetića, vodnika 12. puka, 3. poziva i njegove sinove. Ovo sam isto i od Bogavca tražio, jer mi je ranije o svima izvještaje slao, a sada se zadržao. Stoga usput izvjesti me i o nejmu, jer se njegovi jako brinu, šta je sa njim. Pozdravlja te tvoj zet Svetozar Živković, trgovac, Komandantstrasse 5, Kraljevo. 28240-8

Gospodinu **Stevi Aćimoviću**, advokatu, Ženeva. Poštovani gospodine! Najsrdačnije vas molim poradite, da mi se pošalje pomoć od plate moga muža Vasilija Vukomanovića, učitelja, koju je primao iz blagajne okruga kumanovskog. Muž mi se nalazi u Madžarskoj, a ja sam u bjedi sa porodicom. U isto vrijeme molim vas izvjestite me, da li su živi i zdravi Panta Radenković, kapetan-major, Andrija Višnjić i njegov sin Dmitar, telegrafist regrut. Unaprijed blagodari i poštuje vas Milica Vukomanović, Schulstrasse Nr. 57, Kruševac. 28210-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Case 3545, Ženeva U broju 309. „Beogradskih Novina" izvjestili ste mene za Ljubomira Marinkovića, kapetana 5. puka, 3. poziva i Sretena Markovića, potporučnika 5. puka, 1. poziva, drinske divizije, da su dobro. Ovim molim vas, da im dostavite: novac poslati primila sam i njihovima predala odmah, oni su svi dobro i zdravi su, mole, da im se što češće javljaju. Neka jave za Leksu Stefanovića (odavno se ne javlja) i za mog sina Miku, kako su i na kakvoj dužnosti? Porodice imenovanih mnogo ih pozdravljaju, a vama zahvalne. S poštovanjem Kata J. Mandžukić, Obrenovac 28169

Gospodinu **Miti Radovanoviću**, Rue de Mont-Blanc 17, Ženeva. Lijepo vas molim izvjestite moga oca Filipa Cvetića, da sam sa majkom Rosom i djecom zdravo. Jako nas brine, što nam se dosta dugo ništa ne javlja. Molim da nas izvjesti šta za Dragana i Ljubu. Vama blagodarim unaprijed a svoje pozdravljam Draga F. Cvetić, Kaiser Wilhelmstrasse 1 Kraljevo. 28239-8

Stevi Aćimoviću, advokatu, Hotel Terminus, Ženeva. Kako nemam od vas nikakva odgovora na moje tri karte, to vas i ovim putem molim, da se postarate, da mi se pošalje moje primanje, koje od oktobra 1915. nisam primio. U isto doba vas molim, da mi odgovorite može li od toga što biti. Srdačno vas pozdravlja Josif T. Protić, pensioner, Dušanova 33, Beograd. 28219-8

Gospodinu **Dimitriju Hadži-Pavloviću**, Ženeva. Molim vas javite Joci, da mi odmah novac pošalje. Firma Stanivuković i Lazović nije mi isplatila 300 kruna. Kristina Grbićka, Budimska 32. 28217-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas lijepo, da izvjestite obveznike 5. puka, 1. poziva drinske divizije: Andriju i Kostu Petrovića, Aksentiju Petrovića, Djordja Petrovića, Peru Sidjima. Micu Selenića, Milorada Dragačevca, Milivoja Jankovića, oba poručnika, Živka Aduta, Novaka Purtića i mog brata Aleksu Ilića, Branka Cvrkovića, Ranisava Čavića, Dobrivoja Pušića, Stevu Kereckog, Milorada Simića, Živka Obrovačkog, Dušana Hristića, Boška Hristića, Miku Golubovića, kapetana Milana Joksimovića, 2. poziv, Mitu Pavlovića, Velimira Jekića, Obrada Ilića, Acu Simovića, Velimira Tarabića, Tiosava Blagojevića, Hristifora Jeličića, Savu Stošića, Radu Rosića, Iliju i Peru Jovanovića, Branka Čairevića, Živana Živanovića, Voju Zdravkovića, Hristivoja Bilića, da su njihovi živi i zdravi, karte poslate dobili, neka se jave preko „Beogradskih Novina". Unaprijed blagodarim Mihajlo Kalajdžić iz Obrenovca. 28205-8

Gospodinu **Tihomiru Markoviću**, pisaru ministarstva narodne privrede, Krf. Mili moj Tiđo! Sa majkom Petrom i Dančetom sam zdrava, kao i svi tvoji. Novac, koji ste ti i otac do sada poslali, sav smo dobili, a i danas dobismo. U buduće šaljite ti i otac svakoga mjeseca svega 400 kruna, jer je toliko najpotrebnije, da se nas četiri održimo. Od oca smo dobili i kartu, majka bi željela da se često javlja. Kako si ti sa zdravljem, javljaj mi se često, da ne brinem. Tvoje karte dobijam, ja ti pišem svakoga dana, a često se javljam i oglasima. Ovih ću ti dana sliku poslati, jer prije nisam mogla, željno očekujem i ja tvoju. Braca Miloje i Milan da pošalju njihovima novac preko mene. Miodrag u Austriji, moli te da uzmeš akonto njegove plate, pošalji preko mene, ja ću njemu i seja Mari, i za Danu sam te u prošlom oglasu to isto molila. Budi dobar pa pronađi gospodina Dušana P. Popovića, pisara provijant kolone timočke divizije, 2. poziv, 4. odjeljenje. Njegova je gospodja u očajanju, jer o njemu još ništa nije čula. Javi preko mene. Željela bi da nam se Stojan lično javi. Tebe i sve naše svi mnogo pozdravljamo, tebe grli i ljubi tvoja Natalija Th. Markovića, Avakumova ulica 35 Beograd. 28230-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim vas izvjestite Dragutina Ž. Blagojevića u pošti br. 801, da mu je familija dole označena zdrava i da su svi kod kuće u Markovcu, žena Zorka sa djetetom, sestre Zala i Gina. Zala je prije tri mjeseca udata u Rači. Pozdrav od majke Stevane Ž. Blagojević, Markovac. 28253-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, za Dušana Nikolića, okružnog načelnika. Preko Wiener Vank-Vereina dobila sam od Milana novac kao i onaj poslan iz Ženeve na Milanov račun. Početkom januara dobila sam kartu od Milana. Na ime penzije nisam ništa dobila. Molim te, da se zauzmeš da tetka Anka dobije što prije penziju. Neka pišu Milan, Nikola i Vlaja. Od tebe često dobijamo karte. Tebe, Milana, Vlaju i Nikolu svi mnogo pozdravljamo. Tvoja mama Katarina Bogdanović, Novi Pazar. 28222-8

Julka Pejaković, Beograd. Vaše pismo od 30. decembra primio sam i isto ću poslati ocu, koji će sa gospodinom Terzićem dogovoriti se. Molim javite to g-đji Zori i kažite joj, da sam njenu kartu od marta mjeseca tek prije nekoliko dana primio, te joj se zato nisam prije javio. Žalim, što je to tako se desilo, jer kažite joj uvijek ću joj koliko god budem mogao pomoći. Molim javite Slavkinoj majci, da sam od Slavke primio kartu iz Španije, gdje mi javlja, da je na svadbenom putu i da ide za Ameriku. Udala se za jednog Grka. Danas vam pišem opširno pismo. Blagodarim gazda Panti na njegovoj dobroti i pozdravljam ga sa svima njegovima mnogo i srdačno. Čujete li što za majstor Huterera. U mom stanu u fabrici šećera ostale su mi sve stvari, gledajte ako iste možete da dobijete. Blagodari vam i mnogo vas pozdravlja vaš Ali Mazza.

Gospodji **Dobri S. Petkovića**, advokata, Beograd Odgovarajući na oglas gospodjice Karapandžić, teškim srcem moram da vas molim, da joj saopštite da je naš dobri Mirko poginuo 23. avgusta 1916. godine od aeroplanske bombe i sahranjen je kod crkve u Ostrovu i grob mu je obeležen. Za isplaćeni akcept Arturu pisao sam ocu i čekam njegove instrukcije, no mišljenja sam, da sa daljim isplatama treba dotle čekati. Lijepo vas molim, da sve uradite, kako vi za najbolje nalazite a i dragi Pinto neka Julku savjetima pomaže, jer ni njoj samoj nije lako. Molim javite gospodinu Milutinu, da je Djuro ovih dana u Lozanu stigao, da su svi njegovi a i on dobro i zdravo i sve ih mnogo pozdravljaju i željno očekuju njihove vijesti. Blagodarim vam na svemu i mnogo i srdačno vas i gospodju kao i sve naše pozdravlja odani vam A. Mazza. 682

Gospodinu **Milovanu Lazareviću**, narodnom poslaniku, Ženeva. Dragi Milovane! Budite tako dobri, pa me izvjestite za moga sina Živana Kojića, obveznika 2. čete, 2. bataljuna, 7. puka, 1. poziv, da li je živ i zdrav. Za to ću ti biti vječito blagodaran. S pozdravom ponizan Radovan Kojić, selo Železnik, srez vračarski, okrug beogradski, broj kuće 169. 28203-8

Kazana
vercinkovanih i emaljiranih u svima veličinama potpuna zamena bakarnih kazana, mogu se po umerenoj ceni dobiti u gvožđarskoj radnji

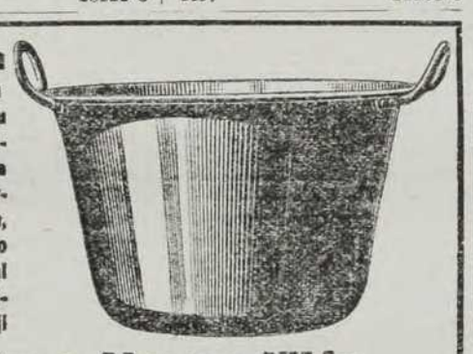

Tase Nerandžića
Beograd — Sava.
28284

Našoj dobroj

† Nadeždi Dj. Nikolićevoj

biv. učiteljici u Ratajima

davaćemo polugodišnji pomen u ponedeljak 12.-II. po novom, u 10 sati pre podne u crkvi cara Lazara u Kruševcu.

Ožalošćeni:
majka: Jelka; sestra: Angelina; brat: Mihajlo.
28370

C. i kr. redarstveno zapovjedništvo u Beogradu.

E. № 15791
1916.

Oglas dražbe.

Na temelju §. 35. pravila Beogradske založne banke odredjuje se javna dražba predmeta kod založne banke založenih koji su podložni šteti, za **12. mart 1917.** u 9 sati prije podne i slijedeće dane. —

Dražbova će se odjela, koja su kod založne banke pod slijedećim brojevima založena i to:

42	6435	7434	7735	1996	3168	4118	5569	6850	9286
2218	6474	7465	8243	2020	3199	4128	5594	6910	9444
2899	6502	7471	622	2184	3170	4180	5724	6985	9509
3459	6583	7479	761	2251	3207	4202	5725	7067	9637
3707	6737	7522	1000	2799	3210	4244	5759	7086	9711
4857	6776	7546	1063	2800	3218	4328	5960	7165	10275
4941	6779	7578	1123	2403	3316	4374	6016	7168	10284
5170	6793	7581	1211	2410	3323	4499	6163	7267	10294
5228	6890	7590	1304	2423	3374	4955	6266	7294	10373
5298	6893	7605	1462	9555	3416	4983	6274	7487	10415
5356	6912	7621	1590	2637	3417	5015	6285	7516	10610
5571	7091	7628	1627	2786	3553	5027	6298	7716	10706
5653	7096	7678	1672	2848	3695	5157	6322	8077	10887
5901	7202	7686	1715	2921	3911	5190	6386	8206	11085
6026	7232	7698	1716	3000	3986	5212	6478	8228	1109
6045	7237	7713	1864	3020	4058	5307	6654	8635	—
6053	7382	7714	1907	3097	4091	5319	6662	8779	—
6275	7406	7719	1964	3123	4109	5365	6716	9254	—

pa će se najboljem nudiocu uz gotov novac odmah izdati. Dražba će se obdržavati u bančinim prostorijama u Dobručinoj ul. br. 8.

C. i kr. redarstveno zapovjedništvo.

Javljam našim srodnicima i prijateljima, da je moja sestra

† Milica Grujićka

po rodjenju **Dragovićeva** udova

preminula prošlog meseca januara ove godine u Kosovskoj Mitrovici, gde je sahranjena.

Ujedno blagodarim svima mojim prijatelima i poznanicima na mnogim pismenim i usmenim izjavama saučešća za nikad ne zaboravljenim sinom jedincem Borivojem, koji je umro 5. februara prošle godine.

Beograd
5. II.-1917.
Trnska ulica br. 8.

Ožalošćeni:
brat odnosno otac: **Sreten Dragović.**
28295

Izveštavamo srodnike i prijatelje da ćemo našem milom i nikad nezaboravljenom ocu

† Milanu D. Stankoviću

opančaru ovdašnjem

davati godišnji pomen u crkvi Sv. Nikole na novom groblju u 10 sati prije podne u četvrtak dne 8. februara.

Ožalošćeni:
sin: **Jovan**; ćerka: **Angelina** i ostala mnogobrojna rodbina.
28301

Izveštavamo srodnike i prijatelje, da ćemo našoj premiloj

† Rinki

davati 40-to dnevni pomen u utorak 6. februara po novom u 10 časova pre podne u staroj jagodinskoj crkvi.

Duboko ožalošćeni:
mati: Mara K. Krčinac; suprug: Dr. Anta Marinković; sinčić: Branislav; sestre: Soja Nik. Uzunovića, Jela Dr. Šohajevića i tetka Leposava Jovanovića.
28372

Jovan Premović
Zeneva, Case 3545 MB.
dostavlja:

4004. RADI D. RAKIĆA, selo Kloka, lepenički kragujevački. Javite ovim putem kako ste sa zdravljem. Stric Milija, Dara, Dragiša zdravi. Otac Vlada umro 26-X. 1916. Piši Dragomiru V. Rakiću, kapetanu Krf.

4005. DANICI JOVIČIĆA, Čačak. Dobila kartu od 3-XI. 21-X. preko Paunkovića. To je četvrta. Dobijam tvoje originalne potvrde prijema novca, koga primaš i po potrebi činim poternice. Od sada šiljaću ti svakog meseca oko 400 kruna, a i babi koliko se može. Ojka šiljaće mami dva puta mesečno. Pukovnik Karanović šiljaće Milici mesečno oko 430 kruna, a docnije i Ojka nešto. Ja sam joj poslao dva puta. Potrebno da javiš kao i Milica, da li je suma dovoljna. Ako treba šiljaćemo više. Piši preko Ženeve. Ojka i ja pozdravljamo sve, grlimo dečicu Jovica.

4006. NIKOLU BABIĆA, kovača, Obrenovac, izveštava kći Draga, da je sa mužem zdrava na Krfu. Brat Dragutin zdrav u Solunu. Pozdrav svima.

4007. SOJKI JOCIĆKI, Arandjelovac. Tvoj oglas u broju 277 pročitao sam. Radujem se, kad ste zdravi. Za mene ne brini, meni je dobro. Steva će dobiti platu, ujka je zdrav i venčao se. Novac pažljivo troši, jer se teško šalje. Od Miladina nemoj tražiti novac. Slike mi pošlji što pre, jer sam željan, da vas vidim. Dari kaži, da je njen brat Tasa ovde i on će potražiti zeta, jer ni on ne zna gde je. Za Radosava pekara kad doznam, javiću. Javi mi, šta je sa kumom Petronijem. Sve pozdravljam a tebe i moga batu ljubim Toma.

4008. MIJAJLU advokatu i STEVANU DOJČINOVIĆU, Kruševac. Ja, Vladimir, Uroš i Miloš sa Tihomirom zdravi smo. Pozdravljamo mnogo Milosav.

4009. SRETENU MIHAJLOVIĆU, protojereju, Čačak. Po dobijenom izveštaju do 28-X. bili su živi i zdravi Dragiša Vladislav, Jovan i Kosta, a od tada ne znam. Ja sam teško bolovao i nisam mogao otići kod njih. Javi u Petnicu, da su živi Radomir, Miloš, Obrad, Milosav i Milovan Belopavlići, Djurdje, Radoje i Radovan Vasiljevići, Velisav Miladinović, Miladin Veljović, Sima Stevanović i Ljuba Igrutinović. A pomrli su Gojko Pejović, Jezdimir Miladinović, Jovan Sremac i Luko Luković iz Petnice, Obrad Radisavčević, Milorad Bogičević i Radomir Vesović iz Kačulića. Ima li štogod kod moje kuće, mogu li da se izdržavaju ili da šaljem pomoć. Ako šta imaju, neka prodaju; ne treba ništa da čuvaju. Mnogo vas pozdravlja Milorad Pauzić.

4010. **Svetozaru Bunjaku**, Kraljevo. Kaži Marku Zlatiću Čibukovac, da moli Živojin Luković, kapetan da radi računa o njegovoj familiji i imanju, da ga izvijesti jesu li svi živi, sjede li u njegovoj kući, zna li što za njegovog brata Miluna, javi treba li novaca, on je zdrav.

4011. **Milisav K. Vuković** zahvaljuje Milutinu Dojčinoviću iz Valjeva na izvještaju o njegovoj porodici, za koju je tek 19. oktobra saznao, da je u Valjevu. Pozdravlja ga i moli, da o njegovoj djeci i ženi vodi računa i koliko mu je god to moguće i da ga i u buduće izvještava. On i Vlada su zdravo i pozdravljaju ih.

4013. **Milan Maksimović** iz Razane okrug užički izvještava gospodju Rajnu Radoslava Maksimovića iz Kosjerića, da je zdrav i moli je da izvijesti njegovu ženu Vidu o njemu i da ga Vida izvijesti, je li primila poslati novac preko Milovana Rakića iz Užice i javlja, da je 100 franaka poslao Miladinu Grozdinom i da je dao Cvetku i Aleksandru Krstićima iz Klinaza 160 dinara. Neka od njih uzme i da je Vidinu kartu primio.

4014. **Simi Ž. Stanojeviću** selo Vinci, golubački, Požarevački. Novac sam poslao preko strica u Gradište. Sa bratom sam zdrav. Stojimir, Andjelko, Iva jedan i drugi, Djoka i Mita Milojkov otišli kod Bogosava Radenkovog. Piši mi na adresu Milanu Živkoviću, kapetanu Crveni Krst, Krf.

4015. **Aleksandar S. Panić** izvještava Milu Panić Požarevac, da su Pera, Panta i Mita zdravi i moli da se ovim putem izvijesti šta je sa radnjom i Nikolom i da mu se često javljaju.

4016. **Dragomiru Matiću**, trgovcu, Zaječar. Molim vas izvijestite me da li je moja žena Zorka sa djecom Micom i Veljom u svojoj kući, da li su zdravi i jesu li primili novaca u 800 drahmi, koje sam poslao. Javite im, da sam ja zdrav i molim izvijestite me preko B. Novina. Ninko V. Marković, pješadijski poručnik.

4017. **Lazar Stojanović**, Čukarica, moli Milevu Skončajić, da ga ovim putem izvijesti, zna li gdje se nalazi moja žena i djeca. Ja i Ranko smo zdravi. Steva u Bizerti.

4018. Gospodji **Svetlani R. Jovanović**. Danas ti poslah novac preko odbora Crvenog Krsta u Kruševcu. Dobio sam karte preko gospodjice Zehnder. Od Vide sam dobio izvještaj o Rači. „Beogradske Novine" rijetko dobijam. Piši mi kartom. Čuvaj zdravlje, o meni ne brini. Pozdrav svima. Radoje.

4019. **Ivan P. Brković**, trgovac iz Tevčina, moli sve svoje prijatelje, da ga izvijeste, jesu li živi i zdravi mati mu Dmitra, žena Stanka, sin Tihomir, ćerka Jela i Goca, jer sam u brizi za njima, što odgovora od njih do sada nikakav nisam dobio. Ja sam sa Jeremijom i svima našim zdravo. Ivan, broj pošte 76.

4020. Gospodji **Ljubici Pelnarž**, Mitrovica Kosovo. Po vašoj želji postupio sam. Mirko i otac zdravi su, pozdravljaju i poslaće vam novac. Mnogo vas pozdravlja Melkior Artiko.

4021. **Nisimu Alfandaru**, Beograd. Molim odgovorite mi istim putem u kakvom se stanju nalazi moje imanje na Prestolonasljednikovom trgu broj 7. Kiriju i obračun predajte mome stricu Mih. Stefanoviću, penzioneru, Obilićev Venac broj 1 ili njegovoj familiji, kome sam dužan. S pozdravom Miša St. Stefanović. Adresa: Vuka Radulović, Hotel Belvedere, Lausanne.

4002. **Nasti Nikolić**, Beograd, Prote Mateje 31. Draga majko, četitam slavu, Božić i novu godinu. Svi smo naši zdravo. Mnogo pozdravlja Nika.

4003. **Stevan Nikolić**, pirotehničar iz Požarevca da se javi bratu Miti Nikoliću, rezervnom kapetanu, Krf.

4022. **Ilinki Panički**, učiteljici, Kosovska Mitrovica. Pročitao sam tvoj izvještaj od 10. novembra. Tvoje primanje niti sam primao niti ga kao i svi drugi mogu primiti. Ni moje dodatke ne primam. S obzirom na sredstva sa kojima si ostala ti i moja majka kao i na prihode, koje ste imale. Ja sam majki, sa kojom su još i sestra i troje sitne djece, ostavljani bez ikakvih sredstava, poslao više no tebi samoj i to sve iz mojih sredstava. Ni ja kao ni ostali ne uživam Slavoljub.

(Nastavit će se.)

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.